

1e Bestuursrapportage 2019

Inhoudsopgave

Leeswijzer	3
Inleiding	4
Financiële recapitulatie	6
Programma 1: Mens & Samenleving	7
1.1 Beleidsveld Sociaal Domein.....	8
1.2 Beleidsveld Vitale inwoners en gemeenschappen.....	13
1.3 Beleidsveld Culturele identiteit	23
Programma 2: Landschap, natuur en water	25
2.1 Beleidsveld Buitengewoon Buitengebied.....	26
2.2 Beleidsveld Economie, recreatie en toerisme	29
2.3 Openbare ruimte	33
Programma 3: Duurzaam wonen	35
3.1 Beleidsveld Mobiliteit & Verkeer.....	36
3.2 Beleidsveld Wonen.....	40
3.3 Beleidsveld Klimaat en energie	44
3.4 Beleidsveld Omgevingswet	48
Programma 4: Dienstverlening en besturen	49
4.1 Beleidsveld Openbare orde en veiligheid	50
4.2 Beleidsveld Samenwerking: ‘schakelen op schalen’	53
4.3 Beleidsveld Dienstverlening	58
Programma 5: Financiën en middelen	64
5.1 Beleidsveld Financiën en middelen.....	65
5.2 Beleidsveld Personeel.....	69

Leeswijzer

In de bestuursrapportage wordt hoofdzakelijk aandacht besteed aan (verwachte) afwijkingen - zowel financieel als niet-financieel - ten opzichte van de primair vastgestelde programmabegroting.

Inleiding

In de inleiding worden de huidige belangrijkste ontwikkelingen samengevat.

Financiële recapitulatie

De bestuursrapportage begint met een overzicht te geven van de financiële consequenties van het boekjaar. In deze tabel is tevens de aansluiting weergegeven van de primitieve begroting en het nieuwe saldo als gevolg van de bestuursrapportage.

Beleidsmatige verantwoording

In de tabellen met de speerpunten wordt middels een stoplicht aangegeven in hoeverre de speerpunten worden/zijn behaald. Tevens wordt een toelichting gegeven over de stand van zaken.

Stoplicht	Betekenis
	Prestatie is binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd, dan wel wordt de prestatie geborgd binnen de bestaande processen.
	Prestatie is in uitvoering en wordt naar verwachting binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd.
	Prestatie wordt of is niet binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd.

Financiële afwijkingen

In de tabel van de financiële afwijkingen wordt een overzicht gegeven van eventuele bij- of aframingen op beleidsveld niveau. Onder de tabel wordt een toelichting gegeven van de bij- of aframing.

Bijlagen

In de bijlagen treft u een overzicht aan van de budgetneutrale programma overschrijdende begrotingswijziging. Bij de tweede bestuursrapportage wordt ook nog een overzicht gegeven van de overhevelingen naar 2020 en de stand van zaken van de uit 2019 overgehevelde budgetten.

Inleiding

Voor u ligt de 1^e bestuursrapportage van het jaar 2019. Deze Burap is een weergave van de voortgang rondom de voorgenomen werkzaamheden die vastgelegd zijn in de meerjarenbegroting 2019 tot en met 2022. Met deze meerjarenbegroting is een nieuwe raadsperiode ingeluid. Een raadsperiode waarin op basis van het vastgestelde raadsprogramma en het bestuursakkoord verdere richting en verdieping wordt gegeven aan de kwaliteit van leven, wonen en werken in onze gemeente en een nieuwe beweging ingezet wordt op het gebied van participatie en besturen.

Na vaststelling van de programmabegroting 2019 in november 2018 en de 2^e Burap 2018 in december 2018, hebben zich diverse ontwikkelingen voorgedaan, waardoor deze bestuursrapportage een negatief resultaat laat zien voor de begroting van dit jaar van ca. € 870.000 euro.

Bij vaststelling van de begroting 2019 was er nog sprake van een positief begrotingssaldo van € 24.000. Thans wordt de gemeente geconfronteerd met een negatieve ontwikkeling van ruim € 1,6 mln. Door de positieve bijdrage vanuit de meicirculaire (€ 773.000) wordt het negatieve resultaat gedempt en teruggebracht tot een tekort van ca. € 870.000.

De belangrijkste factoren die bijdragen aan het negatieve resultaat voor 2019, zijn terug te voeren naar een drietal elementen:

Meerkosten binnen het Sociaal Domein, groot ca. € 658.000 structureel, hetgeen met name veroorzaakt wordt door toenemende kosten in de jeugdzorg.

Daarnaast hebben we te maken met meerkosten vanuit reeds genomen besluiten en bijstelling van bestaand beleid binnen Programma 1 Mens&Samenleving van ca. € 600.000 dat voor een groot deel betrekking heeft op het Sociaal Domein.

Meerkosten organisatie vanwege een cao-stijging van 4% voor 2019 en meerjarig 3,5% (ca. € 240.000).

Naast deze autonome ontwikkelingen en reeds genomen besluiten, zien we een viertal ontwikkelingen die de komende periode een extra impuls verdienen.

Landschap & Landbouw

Veranderende economische ontwikkelingen in de landbouw en veranderende behoeften in relatie tot de noodzaak om de kwaliteit van ons unieke landschap verder te ontwikkelen vraagt, kijkende naar hetgeen mede binnen het programma Buitengewoon Buitengebied is opgehaald, om een aanpak die bijdraagt aan het versterken van het landschap met verantwoorde ruimte voor een sterke plattelandseconomie.

Opgaven liggen op het gebied van natuur- en omgevings inclusieve landbouw en landschapsbeheer. Maar ook vraagstukken zoals hoe ruimte te geven aan duurzaam ondernemerschap in de agrosector met behoud van het fijnmazige landschap en de kernkwaliteiten van het gebied en hoe om te gaan met vrijkomende bebouwing al dan niet met cultuur-historische waarden zijn actueel. Opgaven en vraagstukken, die met name vanuit een samenwerking met het ondernemersveld en de wetenschap opgepakt en beantwoord kunnen worden. Wij zien hierin nadrukkelijk kansen en mogelijkheden weggelegd om dit te doen vanuit een pro-actieve samenwerking in het Middengebied.

Energie en Duurzaamheid

Een andere grote opgave waar de gemeente voor staat is de energietransitie en klimaatadaptatie. Wij dienen vanuit de subregio Maastricht-Heuvelland samen met de regio's Parkstad Limburg en de Westelijke Mijnstreek binnen een jaar een bod aan het Rijk doen toekomen hoe wij tot 2030 gaan bijdragen aan de warmtetransitie en welke projecten en gebieden gaan bijdragen aan de opwekking van duurzame energie. Hoewel de opgaven rondom klimaat en energie een proces van jaren is, is gezien de omvang en complexiteit van de opgave, in deze een meer dan actieve inzet op dit vlak vereist.

Verbonden partijen

Alle verbonden partijen hebben voor het jaar 2020 een begrotingswijziging ingediend welke leiden tot substantiële kostenstijgingen bij de Verbonden Partijen. Bij de vaststelling van de jaarstukken en begrotingen van deze Verbonden Partijen zijn door de Raad bij amendement aanvullende kaders gesteld. Hieraan dient de komende tijd verder uitvoering gegeven te worden.

Dienstverlening

Als Eijsden-Margraten willen we goed toegankelijk zijn voor inwoners, ondernemers en verenigingen, die snelle en digitale dienstverlening biedt waar dat kan, en die daarnaast in staat is om maatwerk te bieden aan de doelgroepen die dat nodig hebben, of waar de vraagstukken complex zijn. Goede communicatie, duidelijkheid, kwaliteit en korte doorlooptijd zijn zaken die we centraal in onze serviceverlening willen stellen. Mede in het licht van de digitale ontwikkelingen, de veranderende relatie tussen gemeente en samenleving en het implementeren van de principes van de Omgevingswet ligt er een opgave rondom het doorvoeren van een passend dienstverleningsconcept en het verder professionaliseren van de organisatie. Als eerste zal de focus komen te liggen op het verder verstevigen van de klantprocessen binnen vergunningverlening.

Gezien de omvangrijke impact van de autonome ontwikkelingen op de meerjarenbegroting zal voor het Sociaal Domein en voor de Verbonden Partijen, in het licht van "Anders Durven Doen" een aanvalsplan worden uitgewerkt gericht op kostenbeheersing, kostenreductie en versteviging van de regievoering. Daarnaast zal extra accent komen te liggen op het intensiveren van samenwerken en slagkracht op het gebied van Landbouw-Landschap en Duurzaamheid. Tevens vindt verdere investering plaats rondom de vitalisering en professionalisering van de organisatie, waarmee bijgedragen wordt aan het versterken van de dienstverlening. Dit alles op basis van een transparant en gezond financieel beleid.

Financiële recapitulatie

Programma	2019	2020	2021	2022	Voordeel/ Nadeel
A. SALDO PRIMITIEVE BEGROTING 2019	€ 23.618	€ 19.548	€ 28.555	€ 640.681	Voordeel
B. SALDO TWEEDE BESTUURSRAPPORTAGE 2018	€ -11.500	€ 20.900	€ 15.000	€ 59.200	Nadeel/ Voordeel
C. SALDO BEGROTING 2019 NA WIJZIGING (A+B)	€ 12.118	€ 40.448	€ 43.555	€ 699.881	Voordeel
E. AUTONOME ONTWIKKELINGEN					
Programma 1	€ -658.625	€ -1.183.151	€ -639.721	€ -639.721	Nadeel
Programma 2	€ -	€ -	€ -	€ -	Nadeel
Programma 3	€ -	€ -	€ -	€ -	Nadeel
Programma 4	€ -	€ -	€ -	€ -	Nadeel
Programma 5	€ 536.732	€ 766.735	€ 424.674	€ -438.464	Voordeel/ Nadeel
E. TOTAAL AUTONOME ONTWIKKELINGEN	€ -121.893	€ -416.416	€ -215.047	€ -1.078.185	
F. BESLUITEN					
Programma 1	€ -373.209	€ -291.692	€ -247.825	€ -255.026	Nadeel
Programma 2	€ -	€ -	€ -	€ -	Nadeel
Programma 3	€ -	€ -	€ -	€ -	Nadeel
Programma 4	€ -117.500	€ -313.900	€ -335.598	€ -357.296	Nadeel
Programma 5	€ -47.374	€ -47.374	€ -47.374	€ -47.374	Nadeel
F. TOTAAL BESLUITEN	€ -538.083	€ -652.966	€ -630.797	€ -659.696	
G. BIJSTELLING BESTAAND BELEID					
Programma 1	€ -228.927	€ -228.927	€ -228.927	€ -228.927	Nadeel
Programma 2	€ -	€ -	€ -	€ -	Nadeel
Programma 3	€ 7.650	€ -	€ -	€ -	Voordeel
Programma 4	€ -	€ -	€ -	€ -	Nadeel
Programma 5	€ -	€ -	€ -	€ -	Nadeel
G. TOTAAL BIJSTELLING BESTAAND BELEID	€ -221.277	€ -228.927	€ -228.927	€ -228.927	Nadeel
H. TOTAAL EERSTE BESTUURSRAPPORTAGE 2019 (E+F+G)	€ -881.253	€ -1.298.309	€ -1.074.771	€ -1.966.808	Nadeel
I. NIEUW SALDO BEGROTING 2019 (D+H)	€ -869.135	€ -1.257.861	€ -1.031.216	€ -1.266.927	Nadeel

Programma 1: Mens & Samenleving

Wij leven in een tijd van fundamentele veranderingen in de samenleving. De verzorgingsstaat met verzekerde rechten op overheidsvoorzieningen verandert naar een samenleving met meer zelfredzame mensen die eigen verantwoordelijkheid mogen en moeten nemen voor zichzelf en hun (sociale) omgeving. Hoewel deze veranderende samenleving de nodige onzekerheid met zich meebrengt – ook voor onze inwoners – biedt het ook kansen. Onze gemeente heeft een sterke culturele identiteit, een rijk verenigingsleven en goede (algemene)voorzieningen. Door actieve en zelfredzame inwoners kan de aanwezige kracht maximaal worden benut. Een goede kwaliteit van leven voor al onze inwoners in een inclusieve samenleving* is ons streven, hetgeen naadloos aansluit bij het Cittaslow-gedachtengoed en Dicht bij het Leven- filosofie.

**Een inclusieve samenleving is een samenleving waar iedereen tot zijn recht kan komen. Het maakt niet uit welke culturele achtergrond, gender, leeftijd, talenten of beperkingen iemand heeft. Iedereen neemt op een gelijkwaardige manier deel aan de maatschappij.*

1.1 Beleidsveld Sociaal Domein

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
1.1.1 Transformatie-opgave sociaal domein: inwoner en directe omgeving centraal	Er wordt ingezet op de doorontwikkeling van de toegang tot zorg en ondersteuning (het Sociaal Team) zodat alle vragen c.q. meldingen omtrent WMO-ondersteuning, Jeugdhulp en werk- en inkomen integraal kunnen worden opgepakt.		WMO en jeugdhulp zijn organisatorisch ingebed bij het lokale sociale team. Door SZMH is een start gemaakt met de transformatie. Deze zal aansluiten bij de lokale context. Dit betekent dat medewerkers van SZMH inhoudelijk en ook fysiek zo veel mogelijk gaan aansluiten bij ons lokale sociaal team.
	Er wordt samengewerkt op basis van gelijkwaardigheid met betrokken professionals in de (jeugd)zorg, maatschappelijke ondersteuning, welzijnsorganisaties, (zorg)vrijwilligers en sociale omgeving van onze inwoners en cliënten.		In samenspraak met cliënten, de zorgaanbieders en eventueel derden zoals Stichting Trajekt, Stichting MEE of de scholen wordt de mate van inzet van maatwerkvoorzieningen ten behoeve van cliënten bepaald.
	Het Sociaal Team en zorgaanbieders werken integraal samen en op basis van het één gezin-, één plan-één regisseur-principe. (1G1P1R)		Er wordt doorontwikkeld op de werkwijze van het 1G1P1R-principe. Er is geïnvesteerd in een verdere uniformering van deze werkwijze bij de gemeentelijke toegangsteams. Focus wordt nu gelegd op de regierol. Achtergrond daarvan is: sturing op gevraagde prestaties in combinatie met budgetbeheersing.
	De voorwaarden voor een goede samenwerking tussen de professionals onderling, de cliënten en hun sociale omgeving worden gestimuleerd.		Cliëntenraden, gemeentelijke adviesraad en professionals worden geraadpleegd bij het opstellen van beleidsplannen.
	Er wordt geïnvesteerd in de voorwaarden om actieve betrokkenheid en zeggenschap voor de cliënten en hun sociale omgeving bij de invulling		Er wordt nauw samengewerkt met de Adviesraad Ondersteuning & Participatie. De adviesraad wordt

	van hun hulp en ondersteuning mogelijk te maken.		gefaciliteerd en regelmatig geïnformeerd over de ontwikkelingen in het sociale domein.
	Onze inwoners worden betrokken bij het gemeentelijk beleid en uitvoering.		Naast de jaarlijkse cliëntervaringsonderzoeken voeren wij een verdiepingsonderzoek over de uitvoering van de WMO en Jeugdwet en de wijze waarop de toegang tot zorg en ondersteuning is georganiseerd. Resultaten daarvan worden in Q4 van 2019 bekend gemaakt.

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
1.1.2 Transformatie-opgave sociaal domein: hulp en ondersteuning voor de meest kwetsbare inwoners zijn toekomstbestendig.	Om inwoners met beperkingen langer zelfstandig te laten wonen met een zo goed mogelijke kwaliteit van leven wordt er geïnvesteerd in maatwerkvoorzieningen.		In het derde kwartaal zal een beweegmakelaar/ participatiemedewerker starten.
	De algemeen toegankelijke (welzijns)voorzieningen worden gefaciliteerd en daar waar nodig verder geoptimaliseerd.		In Maastricht-Heuvelland staat een gezamenlijk trainingsaanbod voor jeugdigen op het gebied van weerbaarheid en echtscheidingsproblematiek gepland. Tevens wordt samen met Vaals, Gulpen-Wittem en Valkenburg Home-Start geïmplementeerd.
	De ondersteuning en versterking van de informele zorg wordt gefaciliteerd.		Het project Buurtgezinnen wordt gecontinueerd in samenwerking met Maastricht.
	Mantelzorgers worden gewaardeerd en ondersteund.		Wij hebben een subsidie beschikbaar gesteld voor informatie en advies, praktische hulp, respijtzorg en lotgenotencontact.

			Wij hebben aan 360 zorgvragers € 200 uitgekeerd als compliment voor hun mantelzorgers.
	Per huishouden met meervoudige problematiek is er een integraal ondersteuningsplan, gericht op afstemming, prioritering, vereenvoudiging van de geboden hulp, kostenbeheersing en monitoring van resultaat. De (eerste) kwalitatieve resultaten en de financiële aspecten zijn inzichtelijk.		Er wordt gewerkt aan inventarisatie en inhoudelijke analyse van dossiers met meervoudige problematieken. Eerste conclusies worden naar verwachting in Q4 van 2019 inzichtelijk.
	De financiële stromen worden gemonitord en tijdig bijgestuurd. Er vindt een proactieve communicatie daarover plaats.		(Financiële) risico's en beheersingmaatregelen hierop worden inzichtelijk gemaakt. Daarnaast hebben wij ons aangemeld voor de visitatiecommissie jeugd/sociaal domein. Er wordt gewerkt met 3 dashboards, te weten participatie (SZMH), WMO (zorglokaal) en jeugd (Maastricht).

Financiële afwijkingen:

1.1 Sociaal Domein

Onderwerp	B/L	2019	2020	2021	2022	I/S
Mee (+) tegenvaller (-)						
<i>Autonome ontwikkelingen</i>						
Bijstelling Sociaal Domein	L	-639.721	-639.721	-639.721	-639.721	S
Tekort aanwending reserve Sociaal Domein	B		-543.430			I
Verhoging Rijksbijdrage Sociale Werkvoorziening	L	-18.904				I
Totaal		-658.625	-1.183.151	-639.721	-639.721	
<i>Besluiten</i>						
Armoedebestrijding	L	-65.118	-74.520	-54.611	-54.611	S
Omnibuzz	L	-84.804	-100.963	-106.766	-113.967	S
Totaal		-149.922	-175.483	-161.377	-168.578	
<i>Bijstelling bestaand beleid</i>						
Correctie BCF SZMH	B	-68.672	-68.672	-68.672	-68.672	S
Totaal		-68.672	-68.672	-68.672	-68.672	
Totaal		-877.219	-1.427.306	-869.770	-876.971	

Toelichting:

Autonome ontwikkelingen

Bijstelling Sociaal Domein

De huidige cijfers in de begroting met betrekking tot de kosten van het Sociaal Domein waren gebaseerd op de realisatiecijfers van 2016 en 2017. Deze cijfers zijn nu bijgesteld op basis van de cijfers in de Jaarrekening 2018 en de 3 prognoses [participatie (SZMH), WMO (zorglokaal) en jeugd (Maastricht)] in 2019, waarin de vraag naar zorg gestegen is. Het Sociaal Team heeft een analyse naar de kostenstijging in 2018 uitgevoerd. De belangrijkste kostenstijging zit in de Jeugdzorgplus. Door het woonplaatsbeginsel is de gemeente Eijsden-Margraten financieel verantwoordelijk voor jeugdigen die onder voogdij staan en in een gesloten voorziening worden geplaatst. De toegang tot de jeugdzorgplus loopt via rechterlijke machtiging waardoor de beïnvloedbaarheid van onze gemeente nagenoeg nihil is. Over 2017 komt de gemeente niet in aanmerking voor de compensatieregeling. Over 2018 zal wederom bekeken worden of de gemeente voor compensatie door het Rijk in aanmerking komt. Uit de uitgevoerde analyse zijn tevens actiepunten gedestilleerd die meegenomen worden in het aanvalsplan Sociaal Domein.

Tekort aanwending reserve Sociaal Domein

In de begroting is rekening gehouden met het inzetten van de reserve Sociaal Domein ter dekking van de begroting. Echter, in de Jaarrekening 2018 is een extra onttrekking aan de reserve ter hoogte van € 543.430 nodig gebleken. Hierdoor ontstaat in 2020, wanneer de reserve leeg gelopen is, een negatief saldo dat nu wordt meegenomen.

Verhoging Rijksbijdrage Sociale Werkvoorziening

In de meicirculaire is de Rijkssubsidie voor de Sociale Werkvoorziening verhoogd. De gemeente betaald deze bijdrage één op één door aan de MTB.

Besluiten

Armoedebestrijding (b&w besluit 21-8-2018)

In de meicirculaire is een decentralisatie-uitkering opgenomen ten behoeve van schulden- en armoedebestrijding. Deze gelden worden toegevoegd aan de budgetten rondom minimabeleid.

Omnibuzz (b&w besluit 23-4-2019)

In de 1e begrotingswijziging van Omnibuzz is een aantal nieuwe inzichten en ontwikkelingen verwerkt, die tot een bijstelling van de oorspronkelijke begroting 2019 leiden. Uitgegaan wordt van een verdere stijging van de vervoersvraag van 5% ten opzichte van 2018.

Bijstelling bestaand beleid

Correctie BCF SZMH

De lasten voor de bedrijfsvoering van SZMH worden afgerekend exclusief BTW. Daardoor is op realisatiebasis de begrote BTW-compensatie niet meer van toepassing.

1.2 Beleidsveld Vitale inwoners en gemeenschappen

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
1.2.1 Versterken van individuele en collectieve kracht in de samenleving	Belemmeringen worden weggenomen voor onze kwetsbare inwoners om deel te nemen aan het maatschappelijk leven.		In samenwerking met twee zorgaanbieders en het sociaal team loopt een project om kinderen bij een reguliere vereniging te laten meedoen.
	Ons Sociaal Team werkt kerngericht, is laagdrempelig en herkenbaar voor inwoners met hulpvragen, professionals en vrijwilligers.		De doorontwikkeling van kerngericht werken zal in 2019 verder worden opgepakt. Het betreft in ieder geval het versterken van de niet-professionele en professionele keten per kern. Daarbij hoort ook een verhoogd inzicht in de kern.
	Voor sociaal-maatschappelijke vraagstukken/initiatieven van inwoners en/of maatschappelijke partners is er een vast aanspreekpunt. Dit geldt in elk geval voor verenigingen, statushouders, vrijwilligers.		Voor deze vraagstukken worden diensten van stichting Trajekt ingezet, namelijk algemeen maatschappelijk werk, ondersteuning informele zorg en huiskamers en maatschappelijke begeleiding statushouders. Voor verenigingen is tijdelijk een contactpersoon binnen de gemeente aangesteld.
	Bij de toetsing van de gemeentelijke activiteiten en algemeen toegankelijke voorzieningen worden de criteria bereikbaarheid, betaalbaarheid en toegankelijkheid gehanteerd.	 	Er wordt samen met Envida een pilot uitgevoerd voor Algemeen Toegankelijke Dagbesteding op locatie Schinkepoort 69 te Margraten. In regionaal verband wordt gewerkt aan omzetting van dagbesteding voor ouderen met een indicatie naar algemeen toegankelijke

		dagbesteding voor ouderen per 1.1.2020. Hiervoor zijn bereikbaarheid en betaalbaarheid van de algemeen toegankelijke dagbesteding de basiscriteria. ● Voor het schooljaar 2018-2019 is een subsidie beschikbaar gesteld aan de Volksuniversiteit voor een betaalbare cursus digitalisering voor senioren in de buurt. ● Voor alle inwoners die maatwerkvoorziening(en) ontvangen in het kader van maatschappelijke ondersteuning wordt een korting van 20% op de eigen bijdrage gehanteerd.
	Buurtverbindingsactiviteiten worden ondersteund en gefaciliteerd.	● De pilot subsidie buurtinitiatieven loopt.
	De scholen krijgen een uitgewerkt programma voor kunsteducatie in de disciplines muziek, toneel en beeldend kunst aangeboden.	● Het programma SKEM (Structurele kunst Eijsden-Margraten) wordt uitgevoerd.
	(Nieuwe) initiatieven op het gebied van kunst en cultuur, zowel professioneel als amateur worden gestimuleerd en waar nodig gefaciliteerd. Er wordt een relatie gelegd met de andere beleidsvelden zoals erfgoed, landschap en toerisme.	● Het actieplan Kunst en Cultuur wordt uitgevoerd.
	Er wordt geïnvesteerd in sport- beweging en ingezet op samenhang tussen sportstimulering, actieve leefstijl, positieve gezondheid en kwaliteit van leven van al onze inwoners, jong en oud, met of zonder beperkingen.	● Via het programma Sportdorp wordt geïnvesteerd in het aanbieden van nieuwe beweegactiviteiten voor ouderen.

			Daarnaast zijn de volgende zaken opgepakt: • Er is een projectplan “inzet beweegmakelaar/ participatiecoach” opgezet. • Pilot “meedoen”. • Zwemregeling. • Lijn-50 sporten. • Inzet stagiaires CIOS op basisscholen/ kinderopvang. • Inrichten beweegvriendelijke schoolpleinen. • JOGG (jongeren op gezond gewicht). • Jeugdfonds sport en cultuur.
	Het verenigingsleven wordt gefaciliteerd en daar waar nodig vindt een investering plaats.		De buurtcoach ondersteunt de samenwerking tussen de verenigingen op sportpark Bakkerbosch. De verenigingen worden ondersteund in het kader van de aanvraag subsidie BOSA; het oprichten van een overkoepelende coöperatie / stichting wordt met hen besproken. De gemeenschapshuizen worden ondersteund bij de mogelijkheden van verduurzaming van hun accommodatie. De contactpersoon verenigingen is voor alle verenigingen het

			aanspreekpunt bij diverse vragen.
	Er wordt geïnvesteerd in maatschappelijk werk, jeugd- en jongerenwerk en opvoedingsondersteuning.		Hulpverlening van algemeen maatschappelijk werk is laagdrempelig en kosteloos beschikbaar voor alle inwoners van onze gemeente. Er is extra geïnvesteerd in ondersteuning voor bewoners van woonwagens. Jeugd- en jongerenwerk wordt ingezet in iedere kern. Tevens is er ook opvoedondersteuning, zij nemen deel aan de knooppunt overleggen op alle basisscholen.
	De maatschappelijke begeleiding en integratie van onze nieuwe inwoners c.q. “statushouders” wordt gecontinueerd.		Er is slechts één nareiziger gehuisvest en in begeleiding bij Trajekt. Trajekt heeft voldoende vrijwilligers geworven die kunnen helpen bij de ondersteuning van statushouders. Voor deze vrijwilligers zijn de noodzakelijke scholingen en trainingen beschikbaar gesteld.
	Belemmeringen voor deelname aan basis-, voorgezet- en speciaal onderwijs worden zoveel mogelijk weggenomen.		Op schaal van Maastricht-Heuvelland wordt gewerkt aan een gezamenlijke visie en concrete acties.

Speerpunt	Prestatie		Toelichting
1.2.2 Gezond en veilig leven	Er wordt geïnvesteerd in gezondheidsbevordering en jeugdgezondheidszorg.		De voorbereidingen van de vorming van één JGZ Zuid-Limburg zijn momenteel in volle gang. Deze moet in 2020 van start gaan. Door ontschotting kan meer aan preventie gedaan worden. Het is de bedoeling dat één JGZ meer als verbinder tussen de zorgsector en het sociaal domein gaat fungeren.
	Preventie en vroegtijdige signalering van maatschappelijke- en/of gezondheidsproblemen wordt georganiseerd.		Dit wordt gerealiseerd via de inzet van stichting Trajekt (door algemeen maatschappelijk werk, Opvoedondersteuning en maatschappelijke begeleiding statushouders). Stichting MEE Zuid Limburg wordt ingezet voor onafhankelijke cliëntenondersteuning, begeleiding en activering van mensen met een beperking. Stichting MEE Zuid Limburg wordt ook ingezet voor coördinatie vroegtijdige signalering jeugdproblematieken.
			Er worden voorbereidingen getroffen voor invoering van de wet verplichte GGZ. Tevens wordt er preventief ingezet op logopedie.

	De deelname aan peuteropvang en inzetten op taalontwikkeling wordt actief gestimuleerd.		Subsidieren van peuteropvang vindt plaats. Inzet van logopedie wordt gefaciliteerd.
	Er komt een sluitende (regionale) aanpak voor mensen met verward gedrag.		In het kader van regionale aanpak personen met verward gedrag zijn de volgende zaken gerealiseerd: • buurtdialogen over 'personen met verward gedrag' wordt georganiseerd in de regio Maastricht Heuvelland • cursus Mental Health First Aid en Mental Health First Aid Jeugd: in 2018 hebben 150 professionals en vrijwilligers met succes deze cursus gevolgd en afgesloten in Maastricht-Heuvelland. Het project wordt voortgezet in 2019 en 2020. • Time-out Voorziening Zuid-Limburg voor personen die niet in aanmerking komen voor opname bij de Geestelijke Gezondheidszorg maar die ook niet naar huis kunnen en een korte tijd (24 uur) tot rust moeten komen. • het meldpunt voor niet-acute situaties van verward gedrag • inzet wijk GGD'er: voor de pilot Wijk GGD'er in onze gemeente is een subsidie aangevraagd bij de Provincie.

			• passend vervoer: van april 2018 tot april 2019 liep er op Zuid-Limburgse schaal een experiment met passend vervoer, de zogenaamde psycholance, voor personen met verward gedrag. Het concept is aangepast en er is versneld een nieuw initiatief ontwikkeld. Per 1 april 2019 wordt voor het vervoer van personen met verward gedrag gezorgd.
	Als onze (kwetsbare) inwoners in crisis raken dan is er acute opvang, hulp en ondersteuning op maat beschikbaar. Beschermd wonen maken wij mogelijk in de eigen leefomgeving met daarbij passende hulp en ondersteuning.		Sinds 1 augustus 2018 draait de pilot 'Crisisvoorzieningen Maatschappelijke Zorg'. Onze gemeente is één van de samenwerkingspartners. Het project wordt grotendeels gefinancierd met subsidie van ZonMw. De bevindingen tot nu toe zijn positief. Inmiddels zijn zo'n 100 cliënten uit de regio gezien door de medewerkers van het meldpunt, waarvoor zo'n 25 zorgarrangementen zijn ingezet in een crisissituatie.

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
1.2.3 Duurzame en toekomstbestendige maatschappelijke accommodaties en activiteiten op het gebied	De gemeente werkt in partnerschap samen met de verenigingen.		Voor verenigingen is tijdelijk een contactpersoon binnen de gemeente aangesteld.
	De borging van kwaliteit en toegankelijkheid van de gemeentelijke accommodaties wordt gesignaleerd en bij		Er is een Vastgoedcoördinator gestart.

van sport, cultuur en onderwijs	noodzaak tot verbetering of aanpassingen vindt er facilitering plaats.		
	Het multifunctioneel gebruik van de accommodaties wordt actief gestimuleerd.		Vanuit het multifunctionele gebruik van accommodaties vindt het project Dimenzie plaats in zwembad Eijsden. Daarnaast wordt het project Novizorg op sportpark Bakkerbosch uitgevoerd.
	Verenigingen worden ondersteund op basis van het huidige subsidiebeleid.		Dit gebeurt op basis van de Algemene subsidieverordening Eijsden-Margraten.

Financiële afwijkingen:

1.2 Vitale inwoners en gemeenschappen

Onderwerp	B/L	2019	2020	2021	2022	I/S
Mee (+) tegenvaller (-)						
<i>Autonome ontwikkelingen</i>						
Totaal		-	-	-	-	
<i>Besluiten</i>						
GGD	L	-41.708	-59.015	-59.015	-59.015	S
Logopedie		-2.522	-2.522	-2.522	-2.522	S
Motie samenklank		-23.000	-	-	-	I
Lokaal Sportakkoord		-15.000	-	-	-	I
Maatschappelijke begeleiding statushouders		-93.751	-29.761	-	-	I
Voorschoolse voorziening peuters		-46.834	-46.834	-46.834	-46.834	S
Sloop Kantine/tribune Banholtia	L	-22.395				I
Huurprijsbeleid Kindfuncties MFA's	B	21.923	21.923	21.923	21.923	S
Totaal		-223.287	-116.209	-86.448	-86.448	
<i>Bijstelling bestaand beleid</i>						
Niet gerealiseerde inkomsten	B	-160.255	-160.255	-160.255	-160.255	S
Totaal		-160.255	-160.255	-160.255	-160.255	
Totaal		-383.542	-276.464	-246.703	-246.703	

Toelichting:

Besluiten

GGD (b&w besluit 23-4-2019)

De consequenties van het traject om te komen tot een realistische begroting Veilig Thuis was de aanleiding om voor 2019 een begrotingswijziging op te stellen. Deze begrotingswijziging is gebaseerd op nieuwe parameters die recent zijn geïmplementeerd.

Logopedie (b&w besluit 16-4-2019)

Logopedie is structureel begroot op € 35.000, de kosten bedragen echter jaarlijks € 37.522.

Motie samenklank (b&w besluit 14-5-2019)

Uw raad heeft in de raadsvergadering van december 2018 de motie Samenklank aangenomen. Conform de motie dienen de kosten ad € 23.000 te worden gedekt uit het saldo van de begroting, vandaar dat deze kosten in deze bestuursrapportage worden verwerkt.

Lokaal Sportakkoord (b&w besluit 26-3-2019)

Bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is een aanvraag ingediend om budget toe te kennen voor het uitwerken van een Lokaal Sportakkoord. In de meicirculaire is dit bedrag toegekend.

Maatschappelijke begeleiding statushouders (b&w besluit 15-1-2019)

De gemeente ontvangt via de meicirculaire gelden voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders. Het gaat om een bedrag van € 2.370 per gehuisveste statushouder. Daarnaast ontvangt de gemeente in 2019 en 2020 ook budget ten behoeve van het verhogen van het taalniveau van statushouders.

Voorschoolse voorziening peuters (b&w besluit 4-12-2018)

In het kader van de Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk is in de meicirculaire een bedrag geormerkt. Dit bedrag wordt toegevoegd aan het budget Kinderopvang.

Sloop kantine/tribune Banholtia (b&w besluit 29-1-2019)

Dit betreft de sloop en de asbestsanering van de tribune en kantinegebouw van Banholtia te Banholt. De meerkosten bedragen € 22.395.

Huurprijsbeleid Kindfuncties MFA's (b&w besluit 7-5-2019)

De huurovereenkomsten met Spelenderwijs, BSO Ooch ien Mesj en MIK zijn aangepast op basis van de 'Beleidslijn huurprijs kindfuncties Eijdsden-Margraten'. Per saldo levert dit voor de gemeente hogere huurbaten op.

Bijstelling bestaand beleid

Niet gerealiseerde inkomsten

Bij het opstellen van de Jaarrekening 2018 is gebleken dat een aantal begrote inkomsten niet volledig gerealiseerd worden. Deze worden hier afgeraamd.

1.3 Beleidsveld Culturele identiteit

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
1.3.1 Het verhaal van ons erfgoed is zichtbaar en beleefbaar	Activiteiten op basis van het uitvoeringsprogramma materieel en immaterieel erfgoed worden uitgevoerd.	●	De activiteiten worden uitgevoerd in lijn met de Beleidsnota Cultureel Erfgoed.
	Erfgoedeigenaren en geïnteresseerden worden actief geïnformeerd.	●	De informatie wordt verspreid doormiddel van nieuwsbrieven.
	Monumenten in onze gemeente krijgen specifiek de aandacht.	●	De jaarlijkse Open Monumentendag is dit jaar ondergebracht in het Liberation programma zowel qua programmering als qua budget.
	Niet-rendabele rijksmonumenten, beeldbepalende panden, kleine cultuurhistorische relict en archeologische initiatieven worden gesubsidieerd.	●	Subsidieverordening Cultureel Erfgoed wordt uitgevoerd.
	Er vindt een evaluatie plaats over de bestaande toetsingscriteria voor het leveren van een gemeentelijke bijdrage ter ondersteuning van renovatiewerkzaamheden van beeldbepalende panden.	▲	De evaluatie staat gepland voor 2020.
	In het kader van de verbouwingsleges beeldbepalende panden wordt een tegemoetkoming georganiseerd.	●	In de legesverordening 2019 is bepaald dat het tarief voor een aanvraag in het kader van beeldbepalende panden € 0 bedraagt.
	Er wordt ingezet op herbestemming van leegstaande monumenten en ander gebouwd erfgoed.	●	Indien zich initiatiefnemers melden worden deze optimaal gefaciliteerd.
	Gebouwd erfgoed worden integraal verankerd in nieuwe ruimtelijke plannen.	●	Zodra er nieuwe ruimtelijke plannen (oa in Omgevingsplan) worden opgesteld, wordt hier rekening mee gehouden.

Financiële afwijkingen: er zijn geen financiële afwijkingen voor beleidsveld 1.3.

Wat mag het kosten Programma 1: Mens & Samenleving

Wat mag het kosten?	Primitief	Begr.wijz.	Begr.wijz.	Begroting 2019
1. Mens & Samenleving	Begroting 2019		Burap 1	Na Burap 1
Saldo beleidsveld 1.1. Sociaal Domein	-9.386.691	84.402	-877.219	-10.179.508
Saldo beleidsveld 1.2. Vitale inwoners en gemeenschappen	-4.768.684	-19.900	-383.542	-5.172.126
Saldo beleidsveld 1.3 Culturele identiteit	-269.226	-21.750	-	-290.976
Saldo beleidstaak vóór bestemming	-14.424.601	42.752	-1.260.761	-15.642.610
Mutaties reserves	-919.566	-	-	-919.566
Saldo beleidstaak na bestemming	-13.505.035	42.752	-1.260.761	-14.723.044

Programma 2: Landschap, natuur en water

Zoals de titel al zegt staat in dit programma, het landschap, natuur en water centraal. Het landschap en de natuur is heel kenmerkend voor onze gemeente en schept mogelijkheden en beperkingen voor de economische ontwikkeling.

Het programma kent drie beleidsvelden. Het beleidsveld “buitengewoon buitengebied”, het beleidsveld economie, recreatie en toerisme en het beleidsveld openbare ruimte. In het eerste beleidsveld, “het buitengewoon buitengebied” ligt het accent op het gebruik van het landschap. Wij streven naar een goede balans tussen het gebruik van het landschap en de bescherming van het landschap.

Bij het beleidsveld economie, toerisme en recreatie is de focus vooral gericht op de verdere ontwikkeling en het gebruik van het landschap, de natuur en het water. Het accent ligt hierbij met name op recreatie en toerisme als belangrijke economische drager. Bij het beleidsveld openbare ruimte ligt het accent op de inrichting en onderhoud van de openbare ruimte.

2.1 Beleidsveld Buitengewoon Buitengebied

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
2.1.1 Een duurzame balans tussen landschap en economie	We investeren vanuit het Landschaps Ontwikkelings Plan (LOP) Eijsden-Margraten in ons landschap. Hiermee wordt mede uitvoering gegeven aan de ambities van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg.		Het programma 2019 is door het college 18 maart 2019 vastgesteld en inmiddels in uitvoering. Het programma wordt ter kennisname naar de raad gebracht.
	Er wordt, in samenwerking met de provincie en andere gemeenten, een regionaal landschapsfonds opgesteld voor het behoud en onderhoud van ons Nationaal Landschap.		Het onderzoek naar de mogelijkheden om een landschapsfonds voor heel Limburg op te richten, heeft aangetoond dat dit niet haalbaar is. Te weinig partijen zijn bereid gebleken om deel te nemen. Nu wordt de haalbaarheid onderzocht om wel een fonds voor de 16 Zuid-Limburgse gemeenten op te richten om een investering te doen voor aanplant van nieuwe landschapselementen. Dit geld zal niet als beheer subsidie ingezet worden.
	De ontwikkelvisie "Zuidelijk Maasdal" wordt verder uitgewerkt waardoor landschappelijke ontwikkelingen in het Maasdal worden gestimuleerd om de wateroverlast door stijging van het maaspeil tegen te gaan.		Deze ontwikkelingen worden vertaald in een MIRT-traject ofwel regiotraject. Gekoerst wordt op besluitvorming einde 2019.
	De ontwikkelvisie Midenterras wordt gecontinueerd. De inspanningen worden gericht op bescherming in combinatie met educatie.		In Q4 2019 wordt de gebiedsvisie Midenterras vastgesteld.
	We stellen een plan op om een passend en ecologisch bermbeleid toe te passen en alsmede ook het bijenwelzijn te bevorderen.		In Q4 2019 wordt het bermenbeheer opnieuw aanbesteed en we nemen hierin passend en ecologisch bermbeleid op als eis.

			Daarnaast werken we aan de voorbereiding van een gezamenlijke pilot ter bevordering van ecologisch bij- vriendelijk bermbeheer, samen met de Natuur en Milieufederatie Limburg, Natuurrijk Limburg, IKL, IVN, provincie Limburg.
	Het Manifest Buitengebied leidt tot een uitspraak over de ontwikkelingsrichting, samenwerking en bijzondere kansen voor het buitengebied. Dit leidt tot een Programma buitengebied, waarin de visie ten aanzien van het buitengebied wordt weergegeven.		De kernwaarden zijn bekend en zijn aan de raad (d.d. 28 mei 2019) voorgelegd ter vaststelling. De volgende stap is het inzichtelijk maken van dilemma's en kansen. De richting die hieruit bepaald wordt, wordt neergelegd in een Manifest, waarover wij met de samenleving de dialoog aangaan.
	Er wordt opgetreden tegen het oneigenlijk gebruik van de 2-meter stroken langs de wegen en het verwijderen van hagen.	 	Het optreden tegen oneigenlijk gebruik is opgepakt bij Openbare Ruimte. Voor het verwijderen van hagen worden overtredingen geconstateerd en opgepakt. Projectmatige aanpak wordt voorbereid. We gaan kijken hoe we met vijf natuurorganisaties kunnen werken aan bescherming en herstel van onder andere graften.
	We stimuleren de aanplant van hagen en hoogstambomen.		In dit kader wordt een plantregeling opgesteld, waarbij we particulieren en kleine bedrijven stimuleren om in de bloesemzone rond de kernen, conform visiekaart LOP, hoogstamfruitbomen, hagen en andere

			landschapselementen aan te planten.
--	--	--	-------------------------------------

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
2.1.2 Ruimte geven aan een duurzame agrarische sector	We gaan in het kader van het project Buitengewoon Buitengebied op basis van een quick scan versneld ons focussen op het aanpakken van grootschalige ontwikkelingen op de meest kwetsbare locaties en zo mogelijk in de vorm van pilots te komen tot maatwerkoplossingen. Hierbij houden we aandacht voor agrarische bedrijven met toekomstperspectief met inachtneming van landschappelijke inpassing.		Werkbank BV heeft de agrarische bouwkavels geïnventariseerd. Dit onderzoek is nagenoeg afgerond. Een denktank/ Q-team is verzocht om mee te denken over criteria/ methode om te bepalen wat kwetsbaar gebied is en niet kwetsbaar gebied.
	We stimuleren de agrarische sector tot een andere of aanvullende bedrijfsvoering om te voorkomen dat de Agrarische sector slechts zijn heil zoekt in schaalvergroting. Vanuit landschappelijk oogpunt geniet behoud van grasland de voorkeur.		Dit wordt opgepakt binnen het proces van het Buitengewoon Buitengebied. Het Manifest Buitengewoon Buitengebied wordt in december 2019 met de samenleving besproken.
	We creëren ruimte voor vernieuwing en verbreding van de agrarische productie. Doel hiervan is meer streekproducten te genereren en ontwikkeling van duurzame nieuwe economische activiteiten die passen bij het karakter van de omgeving. In dit licht ondersteunen we het inpassen van teelt ondersteunende voorzieningen op verantwoorde locaties.		Dit wordt opgepakt binnen het proces van het Buitengewoon Buitengebied. Het Manifest Buitengewoon Buitengebied wordt in december 2019 met de samenleving besproken.
	We faciliteren functiewijzigingen van agrarische kavels als die functie past binnen het landschappelijke beleid met verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.		Dit wordt opgepakt binnen het proces van het Buitengewoon Buitengebied. Het Manifest Buitengewoon Buitengebied wordt in december 2019 met de samenleving besproken.
	De fruitveiling krijgt ruimte om zich te kunnen handhaven en mogelijk te ontwikkelen.		Bij mogelijke ontwikkelvraagstukken handelen wij conform de prestatieafpraak.

Financiële afwijkingen: er zijn geen financiële afwijkingen voor beleidsveld 2.1.

2.2 Beleidsveld Economie, recreatie en toerisme

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
2.2.1 Eijsden-Margraten, daar komen ondernemers tot bloei	We maken een voorstel waarin we aangeven hoe wij de regionale economie en samenwerking verder vorm willen geven.		In ESZL-verband nemen we actief deel in samenwerking tussen centrumsteden en regiogemeenten, Zuid-Limburgse gemeenten en de Provincie Limburg en overige triple-helix partijen. Het Strategisch Actieplan Middengebied Zuid-Limburg (Luc Soete) vormt hierbij de basis voor economische structuurversterking en de strategische ontwikkeling.
	We ondersteunen projecten waarbij ondernemers een kwaliteitsslag maken/en of inspelen op nieuw behoeften		Wij geven een vervolg op de bijeenkomst 2018 "Innoveren is ondernemen" voor alle ondernemers uit E-M, waarbij kennisuitwisseling en netwerkvorming plaatsvindt. Daarnaast worden innoverende ondernemers begeleid door een kwaliteitsconsulent.
	Wij stimuleren en faciliteren de aanleg van internet en camerabewaking op de drie bedrijventerreinen	 	Snel internet is gerealiseerd Aan de Fremme Margraten. In samenwerking met de gemeente Maastricht wordt in Q4 2019 de camerabewaking op de drie bedrijventerreinen gerealiseerd

	We rollen het project 'grenzeloos ondernemen" verder uit in de regio.		In 2019 wordt aansluiting gezocht in gemeenten Zuid-Limburg in ESZL-verband.
	Wij stimuleren netwerkbijeenkomsten.		In oktober zal samen met Rabobank ZL een netwerkbijeenkomst worden georganiseerd die gekoppeld wordt aan een ondernemersbeurs.

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
2.2.2 Recreatie en toerisme optimaliseren	In 2019 stellen we een toeristisch-recreatief meerjarenprogramma op.		Voor 2019 hebben we een operationeel plan. Hierin zijn o.a. ook projecten/activiteiten opgenomen die meerjarig doorlopen. Tevens starten we met de voorbereiding van de herijking van de Toeristisch-Recreatieve Gebiedsvisie (Q4 2019) op basis waarvan we een doorkijk geven naar een meerjarenprogramma.
	Toeristische ondernemers worden gewezen op hun verantwoordelijkheid voor het leefgenot van de omwonenden.		Mede op basis van het bewonersonderzoek Toerisme Heuvelland spreken we onze toeristische ondernemers o.a. middels een informatiebrief aan op hun verantwoordelijkheid.
	We bieden kennis en expertise aan om de gewenste kwaliteitsslag in de bedrijfsvoering van toeristische ondernemers te bevorderen. Bijzondere aandacht gaat uit naar het bewerkstelligen van een kwaliteitsimpuls van bestaande verouderde vakantiebungalowparken en campings in onze gemeente.		Ook in 2019 zetten we in op het proactief stimuleren en faciliteren, adviseren en begeleiden van individuele toeristische ondernemers o.a. door de inzet van een kwaliteitsconsulent. In het kader van de nog vast te stellen Provinciale Visie Vrijetijdseconomie 2030 zullen afspraken worden gemaakt

			over het behouden en waar nodig verbeteren van bungalowparken, campings en hotels (dynamisch voorraadbeheer).
	Wij stellen een meerjarig uitvoeringsprogramma Cittaslow op. Hierin vertalen we op welke manier we de Cittaslow-gedachte in onze gemeente willen bevorderen, verbinden met Lijn-50 en de impuls vormt voor jumelage. In dat licht zal vanuit de Lijn-50 gemeenten middels ondersteuning van een trainee de waarden van Cittaslow nader geduid worden alsmede geïnvesteerd worden in het voeren van het debat over Cittaslow, het vergroten van de zichtbaarheid en het versterken van het netwerk.		Een meerjarig uitvoeringsprogramma zal in een later stadium worden vastgesteld (Q4 2019). Leidend zullen hierin zijn de uitgangspunten en gemeenschappelijke waarden van het koersdocument Lijn-50. Op basis van het in 2019 op te richten netwerk Cittaslow (ondernemers en instellingen) gaan we eerst de verbinding maken met de Lijn50 gemeenten Vaals en Gulpen-Wittem. In een later stadium kan aansluiting worden gezocht met andere netwerken vanuit het landelijk netwerk Cittaslow. Als gemeente vervullen wij een verbindende, faciliterende rol. Cittaslow zal vooral ook worden geadresseerd aan de Visie Vrijtijdseconomie, de Omgevingsvisie, Liberation 75 en Buitengewoon Buitengebied.
	Ter versterking van recreatie en toerisme, onderzoeken we de mogelijkheden van gratis openbaar busvervoer voor de recreanten in het Heuvelland. In Lijn-50 verband worden de mogelijkheden van een toeristenpas onderzocht.		In 2019 wordt in overleg met de provincie en Arriva een voorstel voorbereid voor gratis openbaar vervoer voor de verblijfstoeristen in de Lijn-50 gemeenten.
	We treden in overleg met het Huis van de sport om de te vergunnen toertochten en		Limburg Cycling coördineert in Limburg de evenementen en

Financiële afwijkingen: er zijn geen financiële afwijkingen voor beleidsveld 2.2.

2.3 Openbare ruimte

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
2.3.1 Een duurzaam en toekomstig beheer met aandacht voor kwaliteit	In 2019 gaan we met beschikbare middelen het reguliere groenonderhoud uitvoeren.		De uitvoering vindt plaats.
	We gaan de relatie tussen kwaliteit, areaal en beschikbare middelen inzichtelijk maken en vertalen in een nieuw groenbeheerplan.		In 2019 wordt het groenbeheerplan voor de komende jaren opgesteld en in Q4 aangeboden aan de raad.
	Er wordt een groenbeleidsplan opgesteld waarin voor de lange termijn richting wordt gegeven aan het realiseren van waardevolle, karakteristieke, veilige en duurzame groenstructuren.		Door personele wisseling lopen we nu achter op schema, verder is besloten om een integrale structuurvisie openbare ruimte op te stellen.
	Het databeheer rondom groen wordt geactualiseerd en geïmplementeerd in een nieuwe integraal beheersysteem openbare ruimte.		Afspraken zijn gemaakt met Gegevenshuis. Data wordt momenteel geïnventariseerd en in Q3 2019 geïmplementeerd.
	Ecologisch bermenbeheer wordt toegepast.		Het ecologisch bermenbeheer is in uitvoering opgenomen. In Q4 wordt opnieuw aanbesteed waarin ecologisch bermbeleid als eis wordt opgenomen.
	Het meldingsysteem openbare ruimte wordt herijkt.		Er heeft een evaluatie omtrent het meldingsysteem plaatsgevonden. Het proces is lean ingericht en een keuze voor de meldingen-app is gemaakt. De uitrol geschiedt in Q3 2019.

Financiële afwijkingen: er zijn geen financiële afwijkingen voor beleidsveld 2.3.

Wat mag het kosten Programma 2: Landschap, natuur en water

Wat mag het kosten?	Primitief	Begr.wijz.	Begr.wijz.	Begroting 2019
2. Landschap, natuur en water	Begroting 2019		Burap 1	Na Burap 1
Saldo beleidsveld 2.1. Buitengewoon Buitengebied	-347.341	-99.200	-	-446.541
Saldo beleidsveld 2.2 Economie, recreatie en toerisme	196.099	-110.250	-	85.849
Saldo beleidsveld 2.3 Openbare ruimte	-531.493	4.945	-	-526.548
Saldo beleidstaak vóór bestemming	-682.735	-204.505	-	-887.240
Mutaties reserves	226.504	153.500	-	380.004
Saldo beleidstaak na bestemming	-456.231	-51.005	-	-507.236

Programma 3: Duurzaam wonen

Duurzaam Wonen in een prettige leefomgeving met passende voorzieningen die goed ontsloten zijn is een belangrijk thema voor de komende jaren. Gezien de demografische ontwikkelingen zal de gemeente moeten inspelen op veranderende woon- en leefbehoeften. In dit programma wordt aangegeven hoe we hier mee om willen gaan. De aantrekkingskracht van Eijsden-Margraten om er te wonen, te verblijven, te werken en te ondernemen wordt bepaald door de wijze waarop onze gemeente ontsloten is. Mobiliteit en het realiseren van een verkeersveilige gemeente is dan ook een belangrijk thema dat primair aansluit bij het realiseren van een kwalitatief goed woon- en leefklimaat. In dit programma wordt daarnaast ingegaan op de vraagstukken rondom het realiseren van een duurzame samenleving waarbij, rekening houdende met de Europese en Landelijke ontwikkeling, invulling wordt gegeven aan de klimaat en energieopgaven waar deze gemeente voor staat. Vanuit wettelijk oogpunt heeft de gemeente de komende jaren op het gebied van ruimtelijke ordening te maken met het implementeren van de Omgevingswet die per 1 januari 2021 van kracht wordt. Een gedegen voorbereiding, zowel inhoudelijk als het transformeren naar een andere manier van werken, vraagt de komende jaren om een forse inspanning.

3.1 Beleidsveld Mobiliteit & Verkeer

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
3.1.1 Optimaal ontsloten kernen	We streven er naar de toegankelijkheid van het openbaar streekvervoer binnen de gemeente te verbeteren. Met name wordt dit bevorderd in de kleinere kernen. Dit doen we in nauwe samenspraak met de Provincie.		Daar waar mogelijk wordt de verbetering van de toegankelijkheid meegenomen bij uitvoering van projecten. Een en ander in overleg met de Provincie.
	Alternatieve vormen van openbaar vervoer worden onderzocht.		De raad wordt geïnformeerd via een raadsinformatiebrief in Q4 2019.
	We blijven ons inzetten voor een half-uurlijkse treindienst van en naar het station Eijsden.		Er is overleg met het Belgisch Ministerie over de treindienst naar Eijsden. Een probleem blijft echter de eisen omtrent de beveiligingssystemen. Er wordt nog steeds vanuit gegaan dat treindienst er komt
	Het 'vervoer op maat' in de vorm van collectief vraagafhankelijk vervoersysteem wordt in stand gehouden.		Dit is het uitgangspunt van de vervoersconsessie en het Limburgnet. De vraag bepaalt vorm en mate van aanbod van vervoer.
	We blijven in overleg met Provincie en Omnibuzz over mogelijk aanvullende inzet van de diensten van deze vervoerder met betrekking tot OV knelpunten in Eijsden-Margraten.		De raad wordt via raadsinformatiebrief geïnformeerd in Q4 2019.
	Alternatieven vormen van openbaar vervoer worden onderzocht om de ontsluiting van de kernen te optimaliseren.		De raad wordt geïnformeerd via een raadsinformatiebrief in Q4 2019.

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
3.1.2 Een veilige en aantrekkelijke openbare ruimte	We stellen een kwaliteitskader op voor de openbare ruimte en geven uitvoering aan het meerjaren-onderhoudsprogramma.		In 2020 wordt een integraal beleidsplan openbare ruimte voorbereid en aangeboden aan de raad.

	We stellen in nauw overleg met de gebruikers van de openbare ruimte (bewoners, landbouworganisaties, openbaar vervoer, scholen, etc.) een Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) op. De maatregelen die in dit plan beschreven worden, worden vanaf medio 2019 uitgevoerd.		In 2019 wordt het GVVP als beleids- en uitvoeringsplan voorbereid en samengesteld. In het derde kwartaal 2019 wordt het plan aan de raad aangeboden.
	In samenspraak met ondernemers en inwoners pakken we punten op het gebied van verkeers- en parkeeroverlast integraal aan, hierbij gaat bijzondere aandacht uit naar het zware landbouw- en vrachtverkeer.		Er werden recent parkeeronderzoeken uitgevoerd in Margraten en in Noorbeek. N.a.v. de onderzoeken worden maatregelen genomen. In Eijsden zijn we in gesprek met ondernemers rond 't Bat en een bewonersdelegatie. Binnen het samenwerkingsverband RMO(Regionaal Mobiliteitsoverleg) wordt met LLTB en VVN een actie voorbereid m.b.t. aandacht voor zware landbouwverkeer en vrachtverkeer. Samen met bewoners Bruisterbosch wordt naar oplossingsmaatregelen binnen die kern gezocht.
	Er wordt een parkeernota, die het beleid omschrijft omtrent parkeren bij bestaande en nieuwe situaties, ter vaststelling aan de raad aangeboden.		De nota wordt in het najaar van 2019 aan de raad aangeboden.
	We investeren in het verbeteren van verbindingswegen tussen de dorpen onderling en met onze buurgemeenten en buurdorpen.	 	Bruisterbosch-Herkenrade is gerealiseerd, Wolfshuis-Gasthuis, Burg. Wolfsstraat zijn gepland voor Q4 2019.
	Om een veilige fietsverbinding tussen het Maasdal en het plateau te realiseren treffen we voorbereidingen ter realisatie		In lijn met de zakelijke bestemmingsplan-

	van een vrij liggend fietspad langs de Sint-Geertruideweg en de Bukel.		procedure zal een onherroepelijk bestemmingsplan in het meest positieve scenario kunnen worden afgerond december 2019. Afhankelijk van de aanwezige natuurwaarde(n) kan de uitvoering starten vanaf januari 2020.
	Tussen Margraten en Valkenburg wordt een fietspad of fietsstrook langs of op de weg gerealiseerd.		Het weggedeelte tussen Margraten en Valkenburg is Valkenburgs grondgebied en gemeente Valkenburg a/d Geul is hier wegbeheerder. Onze gemeente heeft daarover geen zeggenschap. Wel wordt het veiliger fietsen tussen Wolfshuis-Gasthuis onder handen genomen.
	Het doortrekken van het tweezijdig fietspad ter hoogte van de Industrieweg - Emmastraat nabij de rotonde te Eijsden wordt nader onderzocht en zo mogelijk uitgevoerd.		Op 25 februari 2019 heeft richting bestuur een presentatie plaatsgevonden. In het bestuurlijk overleg dat recent heeft plaatsgevonden is vervolgens besloten om te kiezen voor een 2-zijdig fietspad. Realisatie hiervan dient nog te worden ingepland.

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
3.1.3 Realiseren veilige schoolomgevingen	Schoolroutes worden in kaart gebracht en krijgen extra aandacht in onze onderhoudscyclus. Binnen het GVVP krijgen schoolroutes extra aandacht. Op grond hiervan wordt gezien of en welke maatregelen getroffen moeten worden.		Het GVVP wordt dit jaar aan de raad ter besluitvorming aangeboden.

Financiële afwijkingen:

3.1 Mobiliteit en verkeer

Onderwerp	B/L	2019	2020	2021	2022	I/S
Mee (+) tegenvaller (-)						
<i>Autonome ontwikkelingen</i>						
Totaal		-	-	-	-	
<i>Besluiten</i>						
Totaal		-	-	-	-	
<i>Bijstelling bestaand beleid</i>						
Opbrengst parkeervergunningen	B	7.650				I
Totaal		7.650	-	-	-	
Totaal		7.650	-	-	-	

Toelichting:

Bijstelling bestaand beleid

Opbrengst parkeervergunningen

De opbrengsten van de parkeervergunningen worden 2-jaarlijks gerealiseerd. In de huidige begroting staan deze geraamd in de jaren 2020, 2022 e.v. De daadwerkelijke inkomsten worden echter gerealiseerd in de jaren 2019, 2021 e.v. Vandaar deze opbrengst in 2019. De correcties voor de volgende jaren worden meegenomen in de begroting 2020-2023.

3.2 Beleidsveld Wonen

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
3.2.1 Realiseren van een aantrekkelijke woningmarkt	Een actuele woonvisie vaststellen, waarbij op basis van flexibiliteit, creativiteit en denken in kansen ingespeeld wordt op de opgaven en woonwensen in de woningmarkt.		Op 8 april is de concept woonvisie behandeld in de beeldvormende raadvergadering en op 23 april 2019 is deze in de raad vastgesteld.
	De spoedig vast te stellen gemeentelijke woonvisie wordt actueel gehouden en het hierop gebaseerd SMART geformuleerde uitvoeringsprogramma wordt tweejaarlijks afgestemd op de woningbehoeften van alle dorpskernen. Het gemeentelijke woningbouwprogramma en de plancapaciteit zal zowel kwantitatief als kwalitatief hierop afgestemd worden.		Het afstemmen van het woningbouwprogramma en plancapaciteit maakt onderdeel uit van de in de woonvisie opgenomen uitvoeringsafspraken.
	De woningvoorraad wordt jaarlijks kwantitatief en kwalitatief gemonitord en wordt afgezet tegen de actuele bevolkingsprognoses en aanwijsbare behoeften.		Het monitoren van de woningvoorraad i.r.t. bevolkingsprognoses vloeit eveneens voort uit de uitvoeringsafspraken van de woonvisie.
	Er worden prestatieafspraken gemaakt met de plaatselijk werkende woningcorporaties waarin rekening gehouden wordt met de woon- en leefbehoeften van onze inwoners.		Afspraken hierover worden jaarlijks gemaakt met Servatius, Maasvallei en Woonpunt. Voor 2020 worden de afspraken in Q4 2019 gemaakt.
	Het overgrote deel van de gemeentelijke woningvoorraad bestaat uit particulier bezit. Binnen dit bezit zal een deel getransformeerd moeten worden. Om dit mogelijk te maken zullen wij maximaal faciliteren waar dit mogelijk is. Dit kan door het geven van voorlichting, het aanbieden van stimulerende duurzaamheidsregelingen en eventuele aanpassingen van omgevingsplannen.		Het verduurzamen en transformeren van het particuliere woningvoorraad is een uitvoeringstaak voortvloeiend uit de lokale woonvisie. (zie ook beleidsveld klimaat en energie)

	Initiatieven van projectontwikkelaars, overige vastgoedexperts en particulieren worden ingepast binnen de kaders van de woonvisie en het uitvoeringsprogramma wonen.		Het inpasbaar maken van woningbouwinitiatieven binnen de kaders van de woonvisie is een uitvoeringstaak van de woonvisie.
	De gemeentelijke starterslening blijft voor de komende jaren van kracht, zodat jongeren de kans krijgen een woning te kopen.		De starterslening blijft van kracht. In verband met de actualiteit dient de koopprijsnorm te worden aangepast binnen door de Nationaal Hypotheek Garantie gestelde normen.
	Op grond van de geldende bestemmingsplannen worden de uitbreidingsplannen in Eijsden, Margraten en Cadier en Keer afgebouwd.	 	Heiligerweg 1e fase en Cadier en Keer zijn in uitvoering. Poelveld en Karreweg fase 1 zijn nagenoeg volledig vergund.
	Inspanningen worden verricht om de bouwtitels binnen de kaders van het woonbeleid te verdelen over de kernen Banholt en Sint Geertruid, inclusief aanpassing van de bestemmingsplannen. Ouderen, jongeren en zorgbehoevenden zijn de doelgroepen waarop de nieuwbouw in deze twee projecten zich richten.		Momenteel worden voorbereidingen getroffen om een deel van de planologische bouwtitels aan de Mheerderweg Noord in Banholt over te hevelen naar Karreweg (fase 2), zodat dit project stedenbouwkundig kan worden afgerond. Gestreefd wordt in december 2019 een bestemmingsplan voor dit project aan de raad ter vaststelling aan te bieden.
	De woningbouw in Poelveld wordt in 2019 afgerond.		De laatste bouwkavels zijn in de verkoop.
	Aan het Veldje wordt in 2019 een appartementencomplex van 15 appartementen in de sociale huursector		Start bouw 15 appartementen staat gepland voor het derde kwartaal 2019. Oplevering is

	opgeleverd in opdracht van Servatius. De start bouw van 23 woningen aan het Veldje (in diverse prijsklassen) staat gepland in 2019.		voorzien begin 2020. De start bouw van 23 woningen aan het Veldje staat gepland voor begin 2020. De reden is dat er geen aannemer eerder beschikbaar is vanwege de krapte op die markt.
	Ten aanzien van bestaande koopwoningen wordt ingezet op het levensloopbestendig/aanpasbaar maken van de woningen en het omvormen tot energie neutrale woningen. De gemeente faciliteert hierbij waar mogelijk. We geven informatie over het duurzaam en levensloopbestendig maken van woningen en houden hier zo veel als mogelijk planologisch rekening mee.		Het faciliteren bij het levensloopbestendig en duurzaam maken van de bestaande (koop) woningvoorraad, is onder meer een uitvoeringsafpraak van de lokale woonvisie. Het project dubbel duurzaam draagt hieraan bij (zie beleidsveld klimaat en energie)
	Inspanningen worden verricht om, zo mogelijk op basis van dorpsinitiatieven, op de lijn Gronsveld - St. Geertruid – Noorbeek in totaal 45 onzelfstandige zorgeenheden (in drie kleinschalige projecten) te realiseren, niet zijnde reguliere woningen, waarin 24-uurs zorg verleend wordt.		Inspanningen worden getroffen om de realisatie van zorgeenheden mogelijk te maken binnen de invulling van het project Karreweg Fase 2.
	Experimenten met vernieuwde woonvormen worden gestimuleerd, waarbij arbeid, wonen en zorg worden gecombineerd. Particuliere initiatieven voor het samen wonen/zorgen van ouderen en gehandicapten worden ondersteund.		Deze ambitie maakt onderdeel uit van de uitvoeringsafspraken van de lokale woonvisie. Daar waar zich initiatieven voordoen zullen we deze zo veel mogelijk proberen te ondersteunen.
	Er is aandacht voor de herinvulling van leegkomende grote complexen. Daar waar zich de mogelijkheid voordoet, overwegen we in samenwerking met derden geschikte vrijkomende panden, complexen of boerderijen aan te kopen		Het transformeren van de bestaande (woning)voorraad is één van de uitgangspunten van de structuur- en woonvisie hetgeen een vertaalslag zal

	om woonappartementen (huur en koop) te realiseren; We nemen deel in het provinciaal project over de aanpak van leegstand en het stimuleren/versnellen van duurzaam hergebruik van monumentale agrarische bebouwing in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Hieruit kunnen zich nieuwe verdienmodellen en woonvormen aandienen die leegstand tegengaan.		krijgen in het op te stellen woningbouwplan.
	Op grond van de bijgestelde Omgevingsverordening Limburg 2014 pakken we kansen op rondom herbestemmingsmogelijkheden van leegstaande en vrijkomende gebouwen, zoals bijvoorbeeld de oude Lidl in Eijsden en het klooster in Rijckholt, voor betaalbare en passende woningen.		Het transformeren van de bestaande (woning)voorraad is één van de uitgangspunten van de structuur- en woonvisie. Momenteel worden voorbereidingen getroffen om hieraan invulling te geven.

Financiële afwijkingen: er zijn geen financiële afwijkingen voor beleidsveld 3.2.

3.3 Beleidsveld Klimaat en energie

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
3.3.1 Uitvoering geven aan klimaat- en energieopgaven	We stellen een "meerjaren uitvoeringsprogramma klimaat en energie" op.		De raad is meerdere malen over de stand van zaken geïnformeerd. Er ligt een concept-meerjarig-uitvoeringsprogramma. Hierover zullen wij de raad in de 2 ^e helft van 2019 informeren.
	We geven proactief invulling aan de uitvoering van het klimaat en energieprogramma.		Het programma 2018 e.v. wordt proactief uitgevoerd. Er ligt een concept-meerjarig-uitvoeringsprogramma. Hierover zullen wij de raad in de 2 ^e helft van 2019 informeren.
	Een revolverend fonds ten behoeve van investeringen in duurzaamheid wordt in 2019 onderzocht en uitgewerkt.		Momenteel geldt een financieringsfonds voor investeringen in zonnepanelen (besluit raad maart 2019). Een verbreding van dit fonds naar andere duurzaamheidsmaatregelen is in voorbereiding. De raad wordt hierover in de 2 ^e helft van 2019 geïnformeerd.
	Ingezet wordt op initiatieven rondom onder meer zonnepanelen, energiebesparing, CO2 reductie, biomassa en innovatieve opwekking van duurzame energie, op eigen terrein opvangen van regenwater en het planten van klimaatvriendelijke bomen. Hierbij is oog voor het vraagstuk op welke wijze inwoners ontzorgd kunnen worden rondom het treffen van maatregelen op het gebied van klimaat en energie.		We nemen het gestelde in dit speerpunt mee in de totale energie & klimaatopgave. Ten aanzien van bijvoorbeeld regenwater wordt gefaciliteerd (ter beschikking stellen regentonnen). Door alle projecten loopt "ontzorging" als rode draad.

	Voor wat betreft de aanleg van zonnevelden wordt afstemming gezocht met provinciale beleidskaders.		Er zijn nog geen provinciale beleidskaders. In de verschillende provinciale overleggen wordt hier wel over gesproken.
	Blijven stimuleren en uitbreiden van de doelgroepen van het zonnepanelenproject. In 2019 wordt bijvoorbeeld de mogelijkheid van aardwarmte onderzocht. Het lopende project Dubbel Duurzaam wordt steviger neergezet.		Een uitbreiding van het zonnepanelen-project is door de raad besloten (maart 2019). De opzet van Dubbel Duurzaam is geëvalueerd. Er volgt een pilot om de ontzorging uit te breiden. Bovendien volgt een voorstel inzake stimulering/ financiering uitbreiding duurzaamheidsmaatregelen. De raad wordt hierover in de 2 ^e helft van 2019 geïnformeerd.
	We stimuleren duurzaam bouwen en duurzame projecten (maar niet ten koste van de kwaliteit van ons landschap), door waar mogelijk te sturen via kader (bestemmingsplan/omgevingswet) en door gedegen communicatie richting de initiatiefnemers.		In de communicatie met o.a. nieuwe ontwikkelingen woningbouw (b.v. vergunningverlening) wordt duurzaam bouwen gestimuleerd. Wij onderzoeken nog hoe we de communicatie o.a. digitaal kunnen verbeteren.
	Openbare verlichting alleen waar nodig voor de veiligheid en bij voorkeur op sensoren wordt in 2019 onderzocht en eventueel opgenomen in het gemeentelijk OV –plan.		In het Uitvoeringsplan Openbare verlichting 2019 is opgenomen, dat verlichting alleen wordt toegepast daar waar dit nodig is voor de veiligheid, bij voorkeur werkend op sensoren. Bij toekomstige projecten wordt dit standpunt dan ook meegenomen.
	Er wordt een plan samengesteld t.b.v. de doelstellingen "alle woningen van het gas".		De planvorming is in het tweede kwartaal van 2019 opgestart.

	We zetten in op het energieneutraal maken van gemeentelijke gebouwen en starten hierbij met 2 á 3 pilots waarna bepaald wordt hoe hieraan verder invulling te geven.		Dit is onderdeel van het meerjarig uitvoeringsprogramma.
	Er wordt een plan uitgewerkt om vergroening van de (voor)tuinen te stimuleren. Ingezet wordt op onder meer communicatie, creëren van bewustwording en het stimuleren van aanplant met daartoe de meest geschikte begroeiing.		We werken aan de voorbereiding om een vergroeningsregeling voor particuliere tuinen in te stellen. Het betreft kleinschalige maatregelen om met behulp van beperkte ingrepen mensen bewust te maken.
	We gaan organisatorisch het project dubbel duurzaam beter verankeren.		We streven naar een projectorganisatie die meer rendement oplevert. Binnen deze benadering zal een pilot voorgesteld worden. De raad wordt hierover in de 2 ^e helft van 2019 geïnformeerd.

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
3.3.2 Op weg naar een circulaire economie	Een voorstel wordt opgesteld hoe afvalpreventie zal worden gestimuleerd. We betrekken hierbij de RD4 en mogelijk andere stakeholders.		De VANG-doelstelling 2020 is op basis van het huidige beleid haalbaar. Rekening houdend met personele capaciteit zal om het opstellen van een voorstel t.a.v. verdere afvalpreventie naar 2020 worden verplaatst.
	Er komt een concreet voorstel om de gebruiker van water te laten betalen naar rato van het geloosde afvalwater op de riolering.		In 2019 wordt dit voorstel voorbereid. Hiertoe vindt overleg/afstemming plaats met de p&c commissie

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
3.3.3 Terugdringen milieuoverlast	Bedrijven die binnen de gemeente luchtverontreiniging veroorzaken worden hierop aangesproken. Tevens		Daar waar luchtverontreiniging (buiten

	bevorderen we richting medeoverheden dat zij de bronnen aanspreken, die luchtverontreiniging binnen onze gemeentegrenzen veroorzaken.		de normen) zich voordoet wordt gehandhaafd.
	Via voorlichtingscampagnes worden de veroorzakers van gegronde overlast van houtstook, kachels en barbecues aangesproken. Mogelijke maatregelen die getroffen kunnen worden, worden onderzocht.		Voor de winterperiode worden via voorlichting tips gegeven om te voorkomen dat er overlast ontstaat.
	Langs de A2 bij Gronsveld en Mariadorp bevordert de gemeente in de vorm van beplanting actief geluids- en milieubeschermdende maatregelen.		Er heeft onderzoek plaatsgevonden. De raad is hierover middels een raadinformatiebrief (d.d. 23 mei 2019) geïnformeerd.
	We blijven aandringen op sluiting van de kerncentrale Tihange. De compostfabriek in Lixhe blijven we monitoren en zo nodig aanspreken op stankoverlast. In overleg met Provincie en Rijk zullen hierin de benodigde acties ondernomen worden.		Richting compostfabriek Lixhe blijft de gemeente proactief handelen en blijven we monitoren. Waar nodig spreken we de vervuiler aan en indien nodig vindt overleg plaats met de Provincie.

Financiële afwijkingen: er zijn geen financiële afwijkingen voor beleidsveld 3.3.

3.4 Beleidsveld Omgevingswet

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
3.4.1 Implementeren Omgevingswet	We gaan in samenspraak met inwoners, organisaties en ondernemers een Omgevingsvisie opstellen die vertaald kan worden in een uniform, transparant en flexibel omgevingsplan voor alle kernen en het buitengebied van onze gemeente. Bij het opstellen van de Omgevingsvisie wordt een koppeling gelegd met de "herijking van de strategische visie", het programma Buitengewoon buitengebied en andere lopende gebiedsvisies.		Dit loopt. Het plan van aanpak voor lijn50 en Eijdsden-Margraten is opgesteld om te komen tot een gezamenlijke Omgevingsvisie Lijn50. Hier zal een nadrukkelijke koppeling gelegd worden met lopende trajecten binnen onze gemeente.
	We stellen, in afstemming met Lijn-50 en in aansluiting met de landelijke ontwikkelingen rondom het Digitaal Stelstel Omgevingswet (DSO), een implementatieplan Omgevingswet op.		Er is een implementatieplan opgesteld en 16 april 2019 vastgesteld. Hierover is de raad geïnformeerd.

Financiële afwijkingen: er zijn geen financiële afwijkingen voor beleidsveld 3.4.

Wat mag het kosten Programma 3. Duurzaam wonen

Wat mag het kosten?	Primitief Begroting 2019	Begr.wijz.	Begr.wijz. Burap 1	Begroting 2019 Na Burap 1
3. Duurzaam wonen				
Saldo beleidsveld 3.1. Mobiliteit en verkeer	-1.655.887	65.000	7.650	-1.583.237
Saldo beleidsveld 3.2. Wonen	194.398	-	-	194.398
Saldo beleidsveld 3.3. Klimaat en energie	313.362	-115.107	-	198.255
Saldo beleidsveld 3.4. Omgevingswet	22.014	30.795	-	52.809
Saldo beleidstaak vóór bestemming	-1.126.113	-19.312	7.650	-1.137.775
Mutaties reserves	-	199.460	-	199.460
Saldo beleidstaak na bestemming	-1.126.113	180.148	7.650	-938.315

Programma 4: Dienstverlening en besturen

Als je met een beschouwende blik naar een gemeente kijkt vervult een gemeente verschillende rollen in haar functie naar haar inwoners. In één perspectief is de gemeente dienstverlener aan haar inwoners. In dit perspectief vervult de gemeente diensten zoals het verstrekken van paspoorten etc. In een andere rol treedt de gemeente haar inwoners tegemoet als burger van een gemeente. Maar de gemeente is ook verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid. Dit betekent dat in sommige gevallen we middels handhaving als gemeente ook er voor moeten zorgdragen dat wetten worden nageleefd.

Dienstverlening en besturen zit in ons DNA, is herkenbaar in beleid en uitvoering en sluit aan op de “dicht bij het leven” filosofie die verder uitgedragen wordt. In dat licht willen we vanuit betrokkenheid en op een verfrissende wijze van besturen en werken aansluiting zoeken bij de behoeften van de samenleving door concrete stappen te zetten in goed samenspel tussen raad, college en de ambtelijke organisatie. Dit zal de komende jaren zorgen voor een omslag in de ontwikkelingen van de dienstverlening en wijze van besturen waarbij we al dan niet in samenwerking met andere organisaties/overheden zorgdragen voor een samenleving waarin iedereen op een veilige wijze mee kan doen.

Binnen dit programma worden de volgende beleidsvelden onderscheiden:

- openbare orde en veiligheid (zie 4.1);
- samenwerking (zie 4.2);
- dienstverlening (zie 4.3).

4.1 Beleidsveld Openbare orde en veiligheid

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
4.1.1 Verbeteren van het veiligheidsgevoel	We gaan onze toezichthoudende functie versterken door de wijkagent meer in positie te brengen en de samenwerking met de BOA's te versterken, de bereikbaarheid en zichtbaarheid van de BOA's te vergroten en door meer informatie gestuurd te werken.		De raad is hierover geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief d.d 9 april 2019. Na toekenning van de middelen in burap 1, zal de nieuwe werkwijze worden geïmplementeerd.
	We investeren in het professionaliseren van de handhavingsfunctie. Waarbij een kwalitatieve verbetering gemaakt wordt in capacitaire zin, er meer sturing plaats vindt vanuit effecten van handhaving, mediation als nieuw instrument zal worden ingezet en in 2019 met name de focus komt te liggen op het aanpakken van verkeers- en milieuoverlast.		De raad is hierover geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief d.d. 9 april 2019.
	We stellen in samenwerking met het RIEC een integraal plan rondom ondermijning op.		Een eerste sessie met het RIEC en alle betrokkenen binnen de afdelingen heeft plaatsgevonden. In Juni wordt dit verder gezamenlijk uitgewerkt. Dit resulteert in een Integraal Ondermijnings Beeld (IOB) voor de gemeente Eijsden-Margraten inclusief aanbevelingen hoe nu verder in te zetten op ondermijning. Oplevering van het IOB is voorzien in het derde kwartaal 2019.
	We continueren onverminderd het uitvoering geven aan het Damoclesbeleid ondersteund met inzet van flexteam acties.		Het uitvoeren van het Damoclesbeleid heeft geleid tot het sluiten van drie panden t/m medio juni 2019. De werkwijze van het flexteam wordt gemonitord en het beleid blijft onverminderd van kracht.

	Het aanpakken van drugsoverlast krijgt hoge prioriteit.		Door de opheffing van het meldpunt drugsoverlast in Maastricht worden de voorbereidingen getroffen om een lokaal meldpunt in te richten binnen de gemeente Eijsden-Margraten. Oplevering van het meldpunt is voorzien in het derde kwartaal 2019.
	Er worden preventieve maatregelen genomen op het gebied van veilig wonen en het vergroten van de veiligheid op bedrijventerreinen. Concreet betekent dit dat er een rookmeldersproject voor woningen en cameratoezicht op bedrijventerreinen wordt uitgerold. Continuering van het project Keurmerk Veilig Ondernemen alsmede het opstellen van een aanvalsplan voor leegstaande gemeentelijke panden en waar nodig intensivering van de gemeentelijke inspectie van bedrijventerreinen is hierin eveneens voorzien.		Met ondersteuning van de gemeente Maastricht is de implementatie van het cameratoezicht in voorbereiding. Dit is voorzien in Q4 2019. Het rookmelderproject is nog niet opgestart. Er heeft overleg plaatsgevonden met de brandweer. Er wordt overwogen om dit onderdeel extern te beleggen. Besluitvorming hierover volgt in het derde kwartaal 2019. Het project keurmerk loopt en zorgt er voor dat de uitstraling op de bedrijventerreinen verbeterd en de veiligheid beter wordt geborgd. Er is in overleg met de Heuvellandgemeenten een handelingskader kraakpanden opgeleverd. Hierbij is afgesproken om de leegstand niet in kaart te brengen.

Financiële afwijkingen:

4.1 Openbare ruimte en veiligheid

Onderwerp	B/L	2019	2020	2021	2022	I/S
Mee (+) tegenvaller (-)						
<i>Autonome ontwikkelingen</i>						
Totaal		-	-	-	-	
<i>Besluiten</i>						
Het nieuwe werken BOA's	L	-72.500	-36.950	-36.950	-36.950	S
Bijdrage veiligheidsregio	L		-276.950	-298.648	-320.346	S
Totaal		-72.500	-313.900	-335.598	-357.296	
<i>Bijstelling bestaand beleid</i>						
Totaal		-	-	-	-	
Totaal		-72.500	-313.900	-335.598	-357.296	

Toelichting:

Besluiten

Het nieuwe werken Boa's (b&w besluit 2-4-2019)

Op 6 november 2018 heeft uw raad, bij de behandeling van de programmabegroting 2019-2022, de motie "uitbreiding en kwaliteitsverbetering BOA-inzet" aangenomen. Daarbij droeg de raad het college op om een ambitiedocument aan te reiken. De implementatie van de ambitie heeft bovenstaande financiële consequenties als gevolg.

Bijdrage veiligheidsregio (b&w besluit 23-4-2019)

De bijdrage voor de veiligheidsregio stijgt vanaf 2020 doordat de verdeelsleutel binnen de gemeenschappelijke regio gewijzigd is. Daarnaast heeft de brandweer vanaf 2020 € 3 miljoen extra nodig (veiligheidsregio-breed) voor het vergroten van de vakbekwaamheid.

4.2 Beleidsveld Samenwerking: 'schakelen op schalen'

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
4.2.1 Versterking van de bestuurskracht	Lijn-50 Samenwerking: de samenwerking met de gemeenten Gulpen-Wittem en Vaals middels Lijn-50 wordt herijkt langs de lijn van de Cittaslow filosofie (Cittaslow regio). Daartoe maken we een gezamenlijke visie met betrekking tot onze samenwerking en geven we nader vorm en inhoud aan het Cittaslow-concept.		De raden van Lijn-50 hebben in de 1 ^e helft van dit jaar een koersdocument en de kernwaarden vastgesteld, hetgeen verder vertaald wordt in Lijn-50 thema's die gekoppeld worden aan Cittaslow. Daarnaast is in de gezamenlijke raadsvergadering van april dit jaar in het licht van het verstevigen van de rol van de raden binnen het samenwerkingsverband Lijn-50 een amendement aangenomen. Het nader vorm en inhoud geven aan Cittaslow moet nog plaatsvinden.
	Maastricht-Heuvellandsamenwerking: er zal een heroriëntatie rondom de heuvellandsamenwerking plaatsvinden om te bezien op welke wijze die samenwerking zal worden gecontinueerd.		Binnen de ontwikkelingen van Tripool en het Middengebied enerzijds en de door de raad in mei vastgestelde notitie "doelgerichte samenwerking" anderzijds, zal de komende periode een nadere heroriëntatie op samenwerkingsvraagstukken plaatsvinden. Zo ook op de samenwerking binnen de regio Maastricht-Heuvelland.
	In gesprek gaan met de Tripool gemeenten: zien jullie de kracht van de samenwerking en integrale aanpak het Middengebied als een versterking van het gemeenschappelijke doel.		De visie van Soete I en II vormt de basis voor het verstevigen van de samenwerking binnen Tripool enerzijds en het Middengebied anderzijds. Met het opgestelde

			lobbydocument richting Provincie begin dit jaar is de complementaire samenwerking tussen Tripool en het Middengebied nader uitgedrukt.
	In gesprek gaan met de gemeenten in het Middengebied: willen jullie anders gaan samenwerken aan de ontwikkeling van het Middengebied, op het gebied van Toerisme en Landschap en de bijbehorende economie.		Het rapport Soete II dat dit jaar is opgeleverd geeft de strategische actielijnen aan die binnen het Middengebied zouden moeten worden opgepakt. Op grond hiervan wordt thans een uitvoeringsprogramma en een bijpassend uitvoeringsmodel uitgewerkt, hetgeen in de 2 ^e helft van dit jaar nader geconcretiseerd dient te worden.
	Verbonden partijen: In samenwerking met de raad wordt onderzocht op welke wijze de betrokkenheid van de raad bij de verbonden partijen kan worden vergroot.		Bij vaststelling van de jaarstukken en begrotingen van de verbonden partijen zijn door de raad bij amendement aanvullende kaders gesteld. Hieraan dient verderde uitvoering gegeven te worden. Tevens is de afspraak dat de raad in kennis gesteld wordt van agenda's inclusief bijlagen van overleggen die gevoerd worden met de verbonden partijen. Daarnaast vindt in het vierde kwartaal een bijeenkomst plaats voor de Raad in de vorm van een informatiecarroussel rondom Verbonden Partijen.

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
-----------	-----------	--------	-------------

4.2.2 Verbreding en verdieping in euregionaal verband	De jumelage met Clervaux – Benelux samenwerking verder stimuleren en inhoud geven via de lijn van de Cittaslowfilosofie.		Er wordt verder invulling gegeven aan de intentieovereenkomst door een jaarprogramma dat in wording is en waarbij dit jaar 75 jaar Liberation een belangrijk gezamenlijk thema zal zijn. Op 2 juni jongstleden heeft er nog een uitwisselingsactiviteit plaatsgevonden waarbij ook over de verdere invulling van het jumelagetraject is gesproken.
	Het project Liberation Route Europe & 75 jaar Liberation (Clervaux-Hürtgenwald-Bastogne).		De provincie Limburg heeft aan de gemeente Eijsden-Margraten en nog drie gemeenten gevraagd om te participeren in de Liberation Route Europe (LRE) 2018 – 2020 (voor een periode van drie jaar). De samenwerking met LRE sluit – zowel qua inhoud als periode - goed aan bij de komende viering en herdenking van 75 jaar Liberation. De gemeente gaat met de nodige exclusiviteit (vier gemeenten) in Limburg deel uitmaken van een belangrijk samenwerkingsverband met een nationale en internationale speler en netwerker op dit terrein, en met een link naar de VVV. Tevens dient te worden opgemerkt dat er drie werkbezoeken vanuit de

			gemeentelijke organisatie plaatsvinden naar de genoemde "battlefields", dit in het kader van 75 jaar Liberation en de verbinding met de Amerikaanse begraafplaats in Margraten en de betekenis daarvan voor gemeenschap en organisatie.
	Het project Euregionale fietsmobiliteit XB Mob.		XBMob staat voor "cross border connections for a sustainable mobility" en is gericht op het bevorderen van grensoverschrijdende fietsmobiliteit. Binnen dit project wordt ingezet op het verbeteren van infrastructuur (missing links tussen landen) alsmede de fietsbeleving (bebording etc.) en op het vermarkten van de Euregio Maas-Rijn als De fietsregio. In XBMob participeren 12 partners. Voor dit Interreg project is een EFRO subsidie aangevraagd. Deze subsidie is toegekend. Het project is nu in uitvoering en heeft een looptijd van drie jaar.
	Het project Euregionaal programma Grenzeloos ondernemen.		Dit moet nog concreet opgepakt worden in relatie tot de op te stellen economische visie en maakt onderdeel uit van programma ESZL.
	Structureel overleg voeren met onze euregionale bureaus.		Met de buurgemeenten Riemst, Visé en Voeren wordt regelmatig gesproken over uiteenlopende thema's.

			Zo is onlangs kennis gemaakt met de nieuwe burgemeester van Visé. Verder worden de burgemeesters c.q de colleges uitgenodigd voor evenementen over en weer. Verder wordt in Euregionaal verband ook overleg gevoerd met de gemeenten Titz (D) en Lontzen (B) om te bezien in hoeverre er gezamenlijke thema's kunnen worden opgepakt en/of mensen en organisaties bij elkaar kunnen worden gebracht, bijvoorbeeld rondom de 'energiewande' of een uitwisseling in het kader van 75 jaar Liberation.
--	--	--	--

Financiële afwijkingen: er zijn geen financiële afwijkingen voor beleidsveld 4.2.

4.3 Beleidsveld Dienstverlening

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
4.3.1 Een excellente klantgerichte dienstverlening	We werken in samenspraak met de raad en middels burgerparticipatie een nieuwe dienstverleningsvisie uit. Hierbij wordt gestart met het opstellen van een bestuursopdracht.		De voorbereiding om te komen tot een gedragen dienstverleningsvisie is lopende.
	We gaan de dienstverlening verder professionaliseren door onder meer het optimaliseren van processen, het verder uitbreiden van het digitale dienstenaanbod en het kwalitatief investeren in het team burgerzaken.		Met behulp van leantechnieken en klantreizen worden diverse dienstverleningsprocessen opnieuw vanuit het klantperspectief ingericht. Deze processen worden verder geïntegreerd binnen het digitale dienstenaanbod. Digitalisering van de processen binnen Burgerzaken wordt met behulp van ondersteuning van de overheid volgens de planning in 2019 uitgevoerd.
	We versterken de klantgerichtheid door te werken vanuit het "ja, tenzij" principe alsmede door het verder doorvoeren van de accountgedachte c.q. één-loket-gedachte binnen de organisatie (zie ook paragraaf bedrijfsvoering).		De ontwikkeling van onze dienstverlening voorziet in een 2-fasen aanpak. In de eerste fase wordt een breed gedragen visie opgesteld. In fase 2 wordt deze visie ingevoerd binnen onze organisatie per primair proces. Vooruitlopend hierop wordt voor VTH versnelde actie ingezet om het klantgericht werken te verbeteren.
	We investeren in eenduidige en duidelijke communicatie waarbij via de diverse kanalen, uitingen, publicaties en evenementen een bijdrage geleverd wordt aan de verdere positionering van onze gemeente.		Er is een nieuwe lay out van de publicaties voor de Etalage opgesteld en deze wordt per 1 juli 2019 ingevoerd.

			De speerpunten op het gebied van communicatie zijn: - Transformatie communicatieteam - Communicatiever maken van organisatie - Introduceren relatiebeheersysteem
	We investeren in het Servicecentrum Eijsden door een kwalitatieve opwaardering.		De voorbereidingen voor de verhuizing van het ServicePunt in Eijsden verlopen volgens planning. De verbouwing is gestart in mei.

Speerpunt	Prestatie	Status	Toelichting
4.3.2 Participatie is onze tweede natuur	We herijken het visiedocument burgerparticipatie. Vanuit het griffiebureau wordt in samenwerking met een werkgroep in deze gestart met het opstellen van een bestuursopdracht waarna het proces rondom de herijking van het visiedocument burgerparticipatie zal plaatsvinden.		De bestuursopdracht Participatie is geschreven en na goedkeuring wordt het vervolgtraject ingezet.
	We starten een aantal pilots rondom burgerparticipatie. Parallel aan het traject van de herijking van het visiedocument burgerparticipatie dat vanuit het griffiebureau wordt opgepakt starten we op basis van startnotities/bestuursopdrachten met een aantal pilots op het gebied van burgerparticipatie, te weten: • herijken van de strategische visie • implementeren omgevingswet middels opstellen omgevingsvisie		De bestuursopdracht Participatie is geschreven en na goedkeuring wordt het vervolgtraject ingezet. Welke pilots precies worden opgepakt, is afhankelijk van de voorkeuren van de voorbereidingsgroep (afvaardiging van de gemeenteraad).

	• opstellen gebiedsvisie Midenterras • uitvoering geven aan het project Buitengewoon Buitengebied • opstellen van een visie op dienstverlening		
	We stellen een participatiekalender op. Om te voorkomen dat de samenleving overvoerd wordt met vragen om te participeren wordt vanuit het griffiebureau een procesdocument opgesteld in de vorm van een participatiekalender, waarin de verschillende pilots op elkaar worden afgestemd en inzichtelijk gemaakt wordt welke participatiemomenten in vorm en tijd richting samenleving plaatsvinden.		De bestuursopdracht Participatie is geschreven en na goedkeuring wordt het vervolgtraject ingezet.
	We onderzoeken of herinrichting van het raadsproces aan de orde is. In het licht van bestuurlijke vernieuwing waarbij participatie centraal staat wordt vanuit het griffiebureau in nauwe samenspraak met de raad onderzocht of en hoe de inrichting van het raadsproces het beste hierop aangepast kan worden.		De bestuursopdracht Bestuurlijke Vernieuwing is geschreven en na goedkeuring wordt het vervolgtraject ingezet.
	We gaan burgerinitiatieven faciliteren; Om burgerinitiatieven goed te kunnen faciliteren betekent dit dat de organisatie hierop adequaat ingericht dient te worden. We gaan het proces rondom burgerinitiatieven nader in kaart brengen en in een dusdanige werkwijze vormgeven dat initiatiefnemers van een burgerinitiatief bediend gaan worden door één aanspreekpunt c.q. coördinerend ambtenaar.		De bestuursopdracht Participatie is geschreven en na goedkeuring wordt het vervolgtraject ingezet.

Speerpunt	Prestatie		Toelichting
4.3.3 Versterken bestuurlijk-ambtelijk samenspel in	We stellen op, stemmen af en voeren uit ontwikkelprogramma's voor raad, college en organisatie.		De bestuursopdracht Bestuurlijke Vernieuwing is aan de raad aangeboden.

verbinding met de samenleving			Hierin wordt voorgesteld een ontwikkelprogramma Dualisme voor de gemeenteraad op te stellen.
	Raad, college en organisatie werken ieder voor zich een ontwikkelprogramma uit. Deze ontwikkelprogramma's worden door een nog te formeren Platform Bestuurlijk en Organisatorische Vernieuwing procesmatig en inhoudelijk met elkaar verbonden en op uitvoering gemonitord worden. Het griffiebureau neemt hierin het voortouw richting raad alsmede rondom het formeren van het platform.		Middels de hierboven genoemde bestuursopdracht "Bestuurlijke vernieuwing" geeft de gemeenteraad opdracht voor het formeren van het platform.
	We versterken integraal werken en besturen. Integraal werken, dat ondersteund wordt door projectmatig en procesmatig te werken, vraagt ook om integraal besturen. Ter ondersteuning van het integraal besturen zijn 'coördinerende wethouders' benoemd die de integrale verantwoordelijkheid toebedeeld hebben gekregen van het bestuur voor strategische projecten en/of programma's. In 2019 zullen de coördinerende wethouders uitsluitend werken op basis van vastgestelde bestuursopdrachten en/of startnotities.		Er wordt gewerkt met coördinerende wethouders. In het licht van het actualiseren van het Projectenboek zal de werkwijze rondom bestuursopdrachten en startnotities verder vorm en inhoud krijgen.

Financiële afwijkingen:

4.3 Dienstverlening

Onderwerp	B/L	2019	2020	2021	2022	I/S
Mee (+) tegenvaller (-)						
<i>Autonome ontwikkelingen</i>						
Totaal		-	-	-	-	
<i>Besluiten</i>						
Vergoeding onderhoud begraafplaatsen	L	-45.000				I
Totaal		-45.000	-	-	-	
<i>Bijstelling bestaand beleid</i>						
Totaal		-	-	-	-	
Totaal		-45.000	-	-	-	

Toelichting:

Besluiten:

Vergoeding onderhoud begraafplaatsen (b&w besluit 14-5-2019)

De vergoeding voor het onderhoud op de begraafplaatsen heeft in 2018 niet plaats gevonden, in 2019 zal de vergoeding voor 2018 en 2019 verstrekt worden. Het budget 2018 is niet benut en is ten gunste van het resultaat 2018 gekomen.

Wat mag het kosten Programma 4: Dienstverlening en besturen

Wat mag het kosten?	Primitief	Begr.wijz.	Begr.wijz.	Begroting 2019
4. Dienstverlening en besturen	Begroting 2019		Burap 1	Na Burap 1
Saldo beleidsveld 4.1. Openbare orde en veiligheid	-1.525.926	-3.000	-72.500	-1.601.426
Saldo beleidsveld 4.2. Samenwerking: "schakelen op schalen"	-143.272	-10.000	-	-153.272
Saldo beleidsveld 4.3. Dienstverlening	-1.488.926	-120.300	-45.000	-1.654.226
Saldo beleidstaak vóór bestemming	-3.158.124	-133.300	-117.500	-3.408.924
Mutaties reserves	66.000	83.300	-	149.300
Saldo beleidstaak na bestemming	-3.092.124	-50.000	-117.500	-3.259.624

Programma 5: Financiën en middelen

Het programma Financiën en middelen geeft inzicht in de algemene middelen en de wijze waarop wordt gewerkt aan een solide financieel gezonde gemeente. Een financieel gezonde gemeente betekent: een solide financieel meerjarig beleid, goed beheer van deelnemingen en verbonden partijen, een goede financieringsfunctie; voldoende weerstandsvermogen om gemeentelijke risico's af te dekken, voldoende waarborgen tegen calamiteiten (verzekeringen) en zo laag mogelijke lasten voor inwoners en ondernemers. Dit wordt op een transparante wijze overzichtelijk gemaakt waarin cijfers op een leesbare manier worden gepresenteerd.

Een nadere uitwerking komt terug in de wettelijk voorgeschreven paragrafen Lokale heffingen, Bedrijfsvoering, Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Financiering en Verbonden partijen.

5.1 Beleidsveld Financiën en middelen

Speerpunt	Prestatie		Toelichting
5.1.1 Een solide meerjarig financieel beleid	Uitkering gemeentefonds; De uitkering van het gemeentefonds is de belangrijkste opbrengsten post in de gemeentelijke begroting. De mutaties in de algemene uitkering worden daarom scherp opgevolgd. Drie maal per jaar verschijnen de circulaire over de ontwikkelingen binnen het gemeentefonds. Op basis hiervan wordt bekeken en geadviseerd wat de consequenties zijn voor de gemeente.		In deze bestuursrapportage zijn de gevolgen van de meicirculaire 2019 verwerkt.
	Bij het behandelen van de bestuursrapportages, de begroting (in november) en de jaarrekening (in juni/juli) geven we inzicht in de voortgang van de uitvoering van het raadsprogramma 2018 – 2022 en leggen we daar verantwoording over af. Het raadsprogramma maakt daarmee voor de gemeenteraad integraal onderdeel uit van de beleidscyclus.		Middels deze eerste bestuursrapportage 2019 leggen wij verantwoording af over het door ons uitgevoerde beleid tot en met 7 mei 2019.
	Streven naar een goede en tijdige verantwoording over het gevoerde financiële beleid.		Er wordt gestreefd naar zo een volledig mogelijke verantwoording. Door dit streven is het niet altijd mogelijk de te behandelen stukken tijdig aan uw raad te doen toekomen.

Speerpunt	Prestatie		Toelichting
5.1.2 Zo laag mogelijke lasten voor inwoners en ondernemers	De OZB wordt verlaagd ten opzichte van het geplande in de meerjarenbegroting.		In de begroting 2019-2022 is de geraamde OZB verhoging van 3% verlaagd naar 1,5%.
	De rioolheffing wordt aangepast zodat het profijtbeginsel tot uitdrukking wordt gebracht in de heffingssystematiek.		Thans worden samen met de commissie p&c diverse heffingssystematieken onderzocht. In de

			raadsvergadering van oktober 2019 zal u een voorstel worden gedaan.
	De opbrengsten uit toeristenbelastingen en de kosten ten bate van het toerisme zullen inzichtelijk worden gemaakt en in overeenstemming met elkaar worden gebracht. Het te hanteren tarief zal bij voorkeur afgestemd worden met de Lijn-50 gemeenten.		In de begroting 2019-2022 is reeds in de paragraaf lokale heffingen een overzicht weergegeven van de lasten en baten met betrekking tot de toeristenbelasting. Over afstemming van het tarief vindt overleg plaats.
	De kostendekkendheid zal in kaart worden gebracht en worden verbeterd.		Ten behoeve van de rioolheffing en de afvalstoffenheffing is in de paragraaf lokale heffingen een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid weergegeven. Dit overzicht is conform de BBV voorschriften opgesteld. De kostendekkendheid wordt per leges in Q3 2019 opnieuw berekend.

Speerpunt	Prestatie		Toelichting
5.1.3 Transparante goed leesbare sturings- en verantwoordingsdocumenten waarin de voortgang van het raadsprogramma goed kan worden opgevolgd.	In de P&C documenten zal de herkenbaarheid en de relatie met de strategische beleidsvoornemens duidelijker in beeld worden gebracht.		In de programmabegroting 2019-2022 is er naar gestreefd de speerpunten uit het raadsprogramma zo transparant mogelijk weer te geven. Middels de verantwoordingsdocumenten waaronder de bestuursrapportages en jaarrekening kan de voortgang goed worden gevolgd.
	Vereenvoudigen en versnellen van het P&C proces, wij streven naar een goede en tijdige verantwoording over het		Er wordt gestreefd naar zo een volledig mogelijke verantwoording. Door dit streven is het niet altijd

	gevoerde beleid, met zo min mogelijk administratieve last.		mogelijk de te behandelen stukken tijdig aan uw raad te doen toekomen.
--	--	--	--

Financiële afwijkingen:

5.1 Financiën en middelen

Onderwerp	B/L	2019	2020	2021	2022	I/S
Mee (+) tegenvaller (-)						
<i>Autonome ontwikkelingen</i>						
Beveiliging bestuurders	L		-6.250	-6.250	-6.250	S
Waarderen op basis van gebruiksoppervlakte	L		-13.285	-13.285	-13.285	S
Bijdrage BsGW	L		-38.882	-42.700	-55.700	S
Meicirculaire	B	772.732	783.692	946.543	524.181	S
Prijscompensatie	L		458.000	140.154	-101.625	S
Totaal		772.732	1.183.275	1.024.462	347.321	
<i>Besluiten</i>						
Totaal		-	-	-	-	
<i>Bijstelling bestaand beleid</i>						
Totaal		-	-	-	-	
Totaal		772.732	1.183.275	1.024.462	347.321	

Toelichting:

Autonome ontwikkelingen

Beveiliging bestuurders

De overheid neemt allerlei maatregelen om de veiligheid van haar politieke ambtsdragers te vergroten. Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid heeft bij politieke ambtsdragers een gratis woningscan uitgevoerd. De kosten ad. € 25.000 voor de beveiligingsmaatregelen boven het zogenaamde PKVW niveau zijn voor rekening van de werkgever. De kosten worden geactiveerd en in 4 jaar afgeschreven.

Waarderen op basis van gebruiksoppervlakte

Uiterlijk in 2022 moeten alle WOZ-taxaties van de woningen op basis van een wettelijke verplichting gebaseerd zijn op gebruiksoppervlakte. De BSGW voert namens de aangesloten gemeenten deze transitie uit. De geraamde kosten voor de operatie bedragen € 93.000 en worden in 7 jaar afgeschreven.

Bijdrage BSGW

Op basis van de ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2024 dient de bijdrage aan de BSGW te worden verhoogd. De gevraagde verhoging heeft betrekking op loonindexering en indexering goederen en diensten, extra bijdrage proceskosten, gebruikskosten overheidsbrede voorzieningen, post onvoorzien en aanvulling weerstandsvermogen.

Meicirculaire

In deze bestuursrapportage is rekening gehouden met de meicirculaire 2019.

Prijscompensatie

Op basis van de meicirculaire is rekening gehouden met de verplichte prijscompensatie 2020-2023.

5.2 Beleidsveld Personeel

Speerpunt	Prestatie		Toelichting
5.2 Personele ontwikkelingen	We monitoren de ontwikkeling in de overhead en bij de invulling van functies maken we nadrukkelijk een afweging over de nut en noodzaak.		Als gevolg van het aanhoudende hoge ziekteverzuim en in gang gezette acties rondom de doorontwikkeling van de organisatie, zijn de budgetten voor ziek/ziek/expertise en transformatie uitgeput. In Burap 2 wordt op de ontwikkelingen terug gekomen, inclusief mogelijke financiële consequenties, rekening houdende met de nog beschikbare budgetten.

Financiële afwijkingen:

5.2 Personeel

Onderwerp	B/L	2019	2020	2021	2022	I/S
Mee (+) tegenvaller (-)						
<i>Autonome ontwikkelingen</i>						
Cao ontwikkelingen	L	-236.000	-416.540	-599.788	-785.785	S
Totaal		-236.000	-416.540	-599.788	-785.785	
<i>Besluiten</i>						
Brede regeling combinatiefunctionarissen	L	-47.374	-47.374	-47.374	-47.374	S
Totaal		-47.374	-47.374	-47.374	-47.374	
<i>Bijstelling bestaand beleid</i>						
Totaal		-	-	-	-	
Totaal		-283.374	-463.914	-647.162	-833.159	

Toelichting:

Autonome ontwikkelingen

Cao-ontwikkelingen

In de begroting 2019-2022 is rekening gehouden met een cao-stijging van 2%. Thans zijn de vooruitzichten dat dit voor 2019 4% gaat worden en meerjarig 3,5%. Om die reden wordt in 2019 2% bijgeraamd en meerjarig 1,5%.

Besluiten

Brede regeling combinatiefunctionarissen (b&w besluit 2-10-2018)

De deelname aan de Brede regeling combinatiefunctionarissen (Buurtcoaches) is uitgebreid. De ingediende aanvraag is goedgekeurd, waardoor de gemeente een hogere subsidie ontvangt.

Wat mag het kosten Programma 5: Financiën en middelen

Wat mag het kosten?	Primitief	Begr.wijz.	Begr.wijz.	Begroting 2019
5. Financiën en middelen	Begroting 2019		Burap 1	Na Burap 1
Saldo beleidsveld 5.1. Financiën en middelen	30.863.793	872.090	772.732	32.508.615
Saldo beleidsveld 5.2. Personeel	-13.334.406	-283.732	-283.374	-13.901.512
Saldo beleidstaak vóór bestemming	17.529.387	588.358	489.358	18.607.103
Mutaties reserves	650.116	171.000	-	821.116
Saldo beleidstaak na bestemming	18.179.503	759.358	489.358	19.428.219